

Upravištvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5 - Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126

JUTRO

Narodna znaša mesečno Din 25.- Za izmenstvo Din 40.-

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Kocenova ul. 9. Tel. št. 190. Rokopisi se ne vračajo. - Oglas po tarifu.

Razočaranje z Društvom narodov

Te dni je začel zasedati svet Društva narodov in politična pozornost sveta se zopet obrača v Ženevo. Med političnimi činitelji, ki jih je današnji zapleteni položaj spravil v nemilo zadregu, je baš Društvo narodov najbolj prizadeto. Kritike o delovanju in nedelovanju te institucije, ki je bila pred leti precejšnja in ki je danes že podcenjevana, so čedalje pogostejše in temperamentnejše. Ni mogoče prikriti, da je v miroljubnih množicah Evrope nastopilo razočaranje z Društvom narodov in to občutje prodira polagoma tudi v politične kroge malih narodov.

Kaj je prav za prav doseglo Društvo narodov s svojim ogromnim aparatom in neštetihi zasedanjih? Ali ima sploh še kak pomen institucija, ki ne more rešiti baš največjih, najusodnejših vprašanj, kakor so n. pr. garancije za onemogočene nove vojne, razorožitev, enotna in vsestranska zaščita narodnostnih manjšin i. dr.? Kajti spričo teh problemov je vse drugo malenkostno in nevažno. Danes gre za usodo Evrope in sveta, a kaj dela Društvo narodov? Težki napor, da bi razrešilo vzel kitajsko-japonskega spora, so docela brezplodni. V srednji Evropi se pojavljajo vedno bolj zapleta: vsi prijatelji miru nestrpnost čaka avtoritativne izpodbude, in kdo bi bil za njo bolj poklican kot baš ženevska institucija?

Taki in podobni ugovori se z navidezno logično izpovednostjo vsiljujejo skoraj dan za dnem povprečnemu čitatelju listov. Zdi se mu, da je Društvo narodov neka nadčloveška naprava, neko posebenje mirovni in človekoljubnih stremiljenj ter idealne pravičnosti, zato ga kliče na pomoč, ko vidi, da se zopet zbirajo imperialistični volkov. Razočaranje z Društvom narodov je sploh značilno za politično psihologijo otihi narodov, ki zavise v večji meri od nekega pravičnejšega reda na svetu, kakor pa od lastne fizične sile.

Dobro se spominjamo, s kolikim navdušenjem je vsak naš človek pozdravil mogočno Wilsonovo iniciativo in kakšen ugled si je pridobilo Društvo narodov prva leta po vojni. Povojni človek, naveličan groze vojnih polj, poniževan na fronti in v zaledju, zbehan od vsega, kar se je zgodilo, je občutil v tej novi naddržavni instituciji silen izraz človeškega dostojanstva, jamstvo miru in nositeljico novega, pravičnejšega in boljšega sveta, kakor si ga človeštvo dosihmal še ni ustvarilo.

Nič ni bilo naravnjše od takih upov, a obenem tudi nič naivnejšega in — nevarnejšega za samo Društvo narodov. Ze izpovedka je namreč bilo jasno, da se bodo razpoke med ideologijo Društva narodov in njegovo prakso kazale tem bolj, čim bolj bo povojni človek pozabljaj vojne izkušnje in se zapletal v nove politične in gospodarske mreže. Ze to, da je Amerika pustila na cedilu svojega Wilsona in da se Društvo narodov ni pridružila sovjetska Rusija, je moralo ohladiti prevročne nade idealistično nastrojenega povojnega človeka. Nekoliko Pirovin zmag v Ženevi je zadostovalo, da je jela Društvo narodov bledeti njegova idealna glorijska. Vedno bolj se je kazalo celo povprečnemu opazovalcu, da se ta mednarodni parlament v svoji moči in nemoči ne razlikuje od narodnih, državnih parlamentov. To danes vidi in čuti že vsak razočaran častilec Društva narodov, vendar pa vsak ne najde v tej čudni basni njene prave morale.

Kakor si povprečen človek predstavlja državo kot neko abstraktno silo, ki je nad njim in torej nad vsemi državljanji, in je razočaran, če ni boljše od svojih povprečnih državljanov, tako si je tudi Društvo narodov zamislil izven resničnega stanja narodov in držav, ki ga tvorijo. Pozabil je, da je v Ženevi zastopano isto človeštvo, ki se na vseh koncih in krajih razdvaja, ki ga vežejo v celoto samo zelo meglene ideje, do katerih se množice še niso dokopale. Ni razumel, da Društvo narodov ne more biti nič drugega kot odraz ohlapne, negotove skupnosti, odnosno težkih nasprotij med narodi in državami, ki so mu člani. V času, ko je nedogledna umstvena, moralna in gospodarska kriza zajela vse zapadno človeštvo, ko so v vrašanju sami temelji današnje civilizacije, ne more občestvo narodov, kakor ga predstavlja Društvo narodov, biti v svojem jedru boljše kakor so njegovi sestavni deli.

Razočaranje z Društvom narodov pada potemtakem nazaj na narode same. Danes je vprav kričeče dejstvo, da so se narodi malo naučili iz izkušnje svetovne vojne. Tudi oni povojni človek, ki se je tolikanj vnemal za Wilsonovo iniciativo, se je v množici docela spremenil in ga je težko spoznati. Če je Društvo narodov v krizi, tedaj so v posameznih narodih zašle v krizo ideje, ki so ustvarile to institucijo. Poskus, da bi se ustanovila avtoriteta, ki bi stala nad narodi in državami, ni bil prvi v zgodovini, saj ga je izvedla že rimska Cerkev v srednjem

Slovinci svojemu kralju

Pomembna seja ljubljanskega občinskega sveta — Slovenska prestolnica odločno obsoja separatistična rovarjenja in manifestira za narodno in državno edinstvo — Adresa slovenskega prebivalstva Nj. Vel. kralju

Ljubljana, 25. januarja
Danes ob 5. popoldne se je začela redna seja ljubljanskega občinskega sveta. Zupan dr. Dinko Puc je po otvoritvi ugovoril sklepčnost ter omenoval za overovatelja zupnika občinska svetnika dr. Subica in Iv. Tavčarja. Nato je izvajal med drugim: »Dne 3. januarja 1933. je prišla na dan neka enunciacija g. dr. Korošca, ki so jo nazivali po zgledu drugih »punktacije dr. Korošca«. Te punktacije so bile velike presenečenje za vse Slovence.

Znano je da je hrvatska opozicija pred nekaj tedni tudi proglasila neke punktacije, v katerih pravi, da se hoče povrniti na stanje pred 1. decembrom leta 1918. To pomeni, da hočemo ostati vsak na svojem posebnem, eventualno separatističnem stališču in da je treba zahtevati nova pogajanja glede eventualne ustanovitve skupne države, pri čemer bi ne bil ničče vezan, ali pristane na sporazum ali ne.

Punktacije g. dr. Korošca izjavljajo, da se strinjajo z omenjeno izjavo opozicije na Hrvatskem. Mi na to pot slediti ne moremo. Mi ne gremo v kaos pred 1. decembrom leta 1918. mi smatramo 1. december leta 1918. za svojo magnum cartam, ki nam je Slovincem zagotovila svobodo, razvoj in napredek. V okviru 1. decembra moremo dati vse koncesije upravne narave, izven okvira 1. decembra pa je za nas propast, kaos, suženstvo!

V punktacijah dr. Korošca se nas primerja z narodnim manjšinam v Italiji, Avstriji, Madžarski. Ta občutek je smotan, ki nas žge tem bolj, ker ga je izrekel Slovenec, ki je to državo soustvarjal, upravljal in ki je sodeloval pri skoro vseh državno-pravnih aktih. Mi se čutimo svobodne, česar ne čutijo ne primorski, ne koroski, ne drugi po svetu raztreseni Slovinci. Mi smo dosegli v svojem jeziku vse, česar v Avstriji niti sanjati nismo upali. Naš jezik je državni jezik, kar prej nikdar ni bil in kar v nobeni drugi državi ne bi mogel biti.

Ce bi se izpolnilo to, kar predvideva dr. Korošec, bi v najboljšem primeru bila neizogibna posledica gospodarska propast Slovencev. Na tistem ozemlju Slovenije ni mogoče samostojno gospodarstvo. Mi ne živimo samo od kmetijstva, ampak v isti meri od obrti, trgovine in industrije. Te panoge bi postale tisti hip mrtve, ko bi bila proglašena samostojna Slovenija. In kam z našo inteligenco in delavstvom? Ze danes se nam nabira inteligenci in delavski proletarijat in 50.000 Slovencev je raztresenih po drugih banovinah naše države. Ce se nam vrnejo, kam z njimi?

In koliko časa bi eksistirala samostojna Slovenija? Kdo bi jo priznal? Kdo bi jo ščitil? Ali ne vidimo grabežljivih oči, kako se željno ozirajo na naše kraje, ki so bili od nekdanj cilj poželjenja sosednih narodov, ker je Slovenija ključ do morja, prehod od zahoda na vzhod, z juga na sever. Ako hočemo znova priti v suženstvo, potem se la ravnamo po punktacijah dr. Korošca!

Izvajanja župana dr. Puca so bila sprejeta z živahnim odobravanjem vseh občinskih svetnikov.

Nato je župan dr. Puc sporočil, da je imela Zupanska zveza v začetku januarja svoj občni zbor, na katerem je soglasno protestirala proti punktacijam dr. Korošca in da se tem protestom pridružujejo tudi vse občine v dravski banovini. Zato je predlagal, naj se tudi ljubljanski občinski svet pridruži resoluciji Zupanske zveze. Predlog je bil soglasno in z novim odobravanjem sprejet.

Adresa Nj. Vel. kralju

Nadalje je župan dr. Puc sporočil, da je narodni odbor, ki mu načeluje dr. Gustav Gregorin, poslal mesnemu načelstvu addresso, ki bo izročena Nj. Vel. kralju. To addresso je sestavil narodni odbor, izbran v to pooblaščen dne 13. t. m. na sestanku zastopnikov vseh kulturnih, prosvetnih, gospodarskih, stanovskih, strokovnih in drugih društev. Namen addresso je, poudariti voljo našega naroda, da hoče s Srbi in Hrvatji živeti v narodnem in državnem edinstvu. Obenem bo ta addressa zavrnila napad na naziranje dela inozemstva o razmerah v naši državi. Addresso bodo podpisali župani vseh občin v Sloveniji, prosvetna, kulturna, stanovsko-strokovna, humanitarna, karitativna, gasilska, gospodarska, sportska in druga društva, sokolska društva, združenja (obrtne, konzumne, nabavljajne, kreditne, kmetijske, čebelarke, perutninarke itd.).

veku, toda bil je zares mogočen in tako širok, da je zajel narode ne glede na rase in verstva. Tak smoter pa je prevelik in preveč daljnosežen, da bi se dal popolnoma izvesti v dveh ali petih desetletjih.

Ce Društvo narodov ne more rešiti najtežjih in najusodnejših vprašanj, je to znak, da so narodi, ki jih v Ženevi rešujejo, nedorasli za nje. To pa še ni povod za razočaranje s to institucijo, ki ima vendar že mnoge dobre posledice. Čeprav uspešneje rešuje drobna vprašanja kakor velika, ne smemo pozabiti, da so tudi sporazumi v manj pomembnih vprašanjih med tolikimi narodi sveta nekaki šivi in trak skupne usode. Ce Društvo narodov danes morda še ne mo-

zdrženja trgovcev in obrtnikov ter njihove zveze, skratka vsa društva, ženska in moška, vse korporacije in ustanove, ki dejansko predstavljajo duševno in fizično življenje slovenskega naroda.

Dopis narodnega odbora poudarja, da politične organizacije te addresso ne bodo podpisale, ker se hoče ohraniti njen nepolitični značaj. Razen tega naglašajo odbor, da predstavlja ta addressa samo odločen in iskren izraz ter poudarek, da hoče slovensko ljudstvo do skrajnosti stati na braniku za svojo svobodno, enotno in nedeljivo narodno državo Jugoslavijo in da brez skupnega življenja v tej državi z brati Hrvati in Srbi ni za nas Slovence obstanka.

Besedilo adrese

G. župan je nato prečel addresso, ki se glas:

Vaše Veličanstvo!

Jugoslovensko narodno in državno edinstvo je bilo že pred svetovno vojno ideal slovenskega naroda. To veliko misel so že od davnih dni gojili njegovi največji sinovi. Zato je v majinski deklaraciji ves slovenski narod enodušno zahteval to edinstvo ter so njegovi zakoniti zastopniki v soglasju z vsem narodom v proglasu Narodnega Veča z dne 24. novembra 1918. sklenili naprositi Vaše Veličanstvo, da proglasi zedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev v skupno in enotno narodno državo.

Z državnim aktom dne 1. decembra 1918. je Vaše Veličanstvo z globokim razumevanjem naših nacionalnih ciljev, ko je proglasilo zedinjenje vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev v enotno državo, uresničilo naše zgodovinsko stremiljenje ter je od takrat dosledno čuvalo naše narodno in državno edinstvo kot našo največjo svetlino.

Slovinci, kakor človej tudi odsej neomajno stoječ in tako utrjenih temeljih našega narodnega in državnega edinstva, svečano izjavljamo, da smo vsekar pripravljeni braniti našo enotno in nedeljivo Jugoslavijo proti vsakomur, tudi z največjimi žrtvami, ker se zavedamo, da je to v enotni in močni Jugoslaviji pod žezlom dinastije Karadjordjevičev jamstvo za naš narodni obstanek, za naš kulturni razvoj ter za naš gospodarski in socialni napredek.

V tej veri izročamo Slovinci v zvesti vdanosti in hvaležnosti ta izraz svoje neomajne volje Vašemu Veličanstvu kot prvemu čuvarju našega narodnega in državnega edinstva, v prepričanju, da bodo neumorni napori Vašega Veličanstva za konsolidacijo države v duhu socialne pravičnosti in državljske enakopravnosti, oprti na enotno voljo in sodelovanje vseh iskrenih Jugoslovenov, uresničili tudi vekovne ideale Slovencev.

Živelo Vaše Veličanstvo, narodni kralj Jugoslavije!

Živel kraljevski dom!

Živela naša lepa, enotna in nedeljiva Jugoslavija!

Addresso se bo podpisovala v mestni svetovalnici v Ljubljani od 30. do vstetega 1. februarja 1933. od 8. do 18. ure.

Dopis narodnega odbora in addresso je občinski svet pozdravil z dolgotrajnim in burnim odobravanjem.

Župan dr. Puc je nato otvoril debato, v kateri se je prvi prijavil k besedi občinski svetnik

Senator dr. Vladimir Ravnihar

Izvajal je med drugim:

»Ko sem na prvi pogled površno prečital te punktacije, ki imajo oficelni naslov »Proglas slovenske ljudske stranke« in ki nosijo podpis »Dr. Anton Korošec« — ne vem, koliko je vse avtentično, a do danes mi bilo nikjer demantirano — se mi je zdelo, kakor da imam pred seboj pismo otrok sv. Miklavžu. Smele, z bujno fantazijo podprte želje jim narekujejo prošnjo za najdragocenejša darila in pišejo jo. že-

re preprečiti nove svetovne vojne, pa je verjetno, da utegne ovirati ali celo zadržati kakšno lokalno vojno, kar je pokazalo že v mnogih primerih, ko je likvidiralo razne obmejne spore (švedsko-finski spor za Åalandske otoke, poljsko-litavski spor za Klajpedo, grško-italijanski konflikt, turško-britski spor za Mosul, paraguajsko-bolivijski spor itd.). Za človeštvo je že ogromen napredek, da obstoji Društvo narodov, ki mu priznava okrog 60 držav po vsej zemeljski obli vsaj formalno nadrejenost in naddržavo avtoriteto. Zaradi tega je treba slej ko prej širiti in ojačevati misel Društva narodov kot institucije za skupne politične zadeve omikanega človeštva in varuha njegovih mirovnihih idealov.

prav vedo, da se jim v tej izmori ne bo izpolnila, ter se končno sprizanjajo s skromnim darilcem. Komu izmed nas ni »zdržiti vse Slovence pod streho hie ene« najsvetejša želja in trdna volja? Kdo izmed nas ne utra potov, ki bi vodila do te združitve, ne razmišlja o sredstvih, ki bi nam prinesla izpolnitev?

To svojo željo imamo skrbno ohranjeno v svojih srcih, ona nam je bila bodrilo za nadčloveške napore v naši eksistenčni borbi v preteklosti, ona nam je gonila sila za vse naše nacionalno delovanje in nehanje. Je to vsenarodna zadeva naša, zato pa smo se vsikdar vestno izogibali vsemu, kar koli bi dalo le videz, da bi jo hoteli izrabiti v taktične svrhe za kako strankarsko borbo.

Ko pa sem se poglabil v razmotrivanja omenjenih punktacij, kakor so formulirane v petih odstavkih in kakor pušajo še dosti prostora, da se čita tudi med vrsticami, sem postal pozoren.

Predvsem sem se vprašal, čemu te punktacije danes, ko vsakogar izmed nas in vse naše občestvo tarejo gospodarske in socialne skrbi; ko se ves svet trudi in samo premišlja, kako bi se rešil teh skrbi; ko ne smemo niti trenutka dragocenega časa izgubiti za kakšno politično igračkanje? Resnično vam povem, ako bi te punktacije imele pet zdravih in izvedljivih nasvetov, kako premagati ali vsaj ublažiti gospodarsko krizo, bi jih blagoraj brez izjeme vse naš narod. Tako pa niso deležne niti blagoslova onih, v katerih imenu so bile izdane.

Zahteve punktacij so danes — miko rečeno — anahronizem. O njih hramo resno razpravljati med vojno, ko so se nam kazali obrisi naše državnosti, ko smo razmišljali, kakšno državno obliko bi si izbrali, da bi nas najboljše zagotovila našo narodno bitnost, in kako bi uredili svoj odnos do bratov Srbov in Hrvatov. Skrbno smo pretehtavali vse momente, zlasti še s stališča naše slovenske nacionalne varnosti, dokler ni prišlo naše prebrničanje do enodušnega izraza: državno in narodno edinstvo pod žezlom dinastije Karadjordjevičev; kakor je to tako pregnantno izrazil preoski um dr. Janeza Evangelista Kreka: ena država, en kralj, en parlament. In ni ga bilo med Slovinci, tudi v vrstah SLS ne, ki bi bil mislil in čutil drugače, saj bi sicer ne našel tako globoke odmeva v srcih vseh Slovencev. Se danes mi nepozabni vzlik slovenskega duhovnika Franceta Finžgarja: »Jugoslavija ali smrt!«

Tako je prišel znameniti dan, ko je mogel naš kralj, tedanji prestolonaslednik in regent dne 1. decembra 1918. svečano proglasiti zedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev po svobodno izraženi volji vsega naroda.

Govornik je nato orisal zgodovino naše državne politike od 1. 1918. dalje preko sprejema vidovdanske ustave in preko 6. januarja 1929. do danes. Poudarjal je med drugim odlično in vprvno sodelovanje g. dr. Korošca v šestojanuarskem režimu, katerega glavna naloga je bila, utrditi in uresničiti misel državnega in narodnega edinstva. Opozoril je končno, kako je ta velika ideja dobila trdnega izraza v ustavi 3. septembra 1931 in kako je bila izklesana še v prestolni besedi Nj. Vel. kralja ter v addressi Narodnega predstavništva. Nato je nadaljeval:

»Slovenski narod se je bil po svojih najmerodajnejših predstaviteljih, po tehtnem preudarku, po svoji svobodno izraženi volji in po svobodnem sporazumu s Hrvati in Srbi odločil za današnjo državno obliko. Edino v tej obliki vidimo ono privlačno silo za vse ostale dele naroda, ki žive v drugih državah, katere privlačna sila je navidezno punktacijam glavni argument. Mi smo za močno in enotno Jugoslavijo na temelju enakopravnosti vseh nacionalnih individualnosti. Slovinci se glede svoje nacionalne individualnosti in kulturne svobode poč ne moremo pritoževati. Niti za Srbe, niti za Hrvate ni problem nacionalne individualnosti tako posebej rešen kakor za nas Slovence, ko združuje dravska banovina malo da ne ves slovenski živelj v tej državi in ko smemo o njej reči, da predstavlja v tej državi »zedinjeno Slovenijo«. Kulturne svobode nam nihče ne krati. Slovincu je dana možnost, da se izživlja do vse mogoče popolnosti. Država sama nam v ustavi priznava popolno ravnopravnost slovensčine, ki jo poleg srbsko-hrvatskega jezika proglašajo za državni jezik. Gojimo svojo svobodno in znanosti. Kje in od koga naj bi torej bilo ogroženo naše slovensstvo?«

Ponovno poudarjamo, da »samo v močni Jugoslaviji, samo v čim tesnejši povezanosti z brati Srbi in Hrvati je rešitev nas Slovencev, naš obstoj in naša bodočnost. In čim silnejša bo ta Jugoslavija, čim silnejša ta naša država, po kateri smo hrepeli celih tisoč let, za katero pa na žalost prinašamo tako malo razumevanja, tem čvrstejša bo tudi naša lastna pozicija. Sklepan z besedami, ki sem jih rabil v addressi debati na prestolni govor: »Ne morem si misliti Jugoslavije brez Slovencev, a še manje si morem misliti Slovence brez Jugoslavije!«

Izvajanja senatorja dr. Ravniharja so sprejeli občinski svetniki z dolgotrajnim navdušenim odobravanjem. Naslednji govornik, obč. svetnik

inž. Ladislav Bevc

je poudarjal, da je treba ob razpravi o punktacijah dr. Korošca izpregovoriti tudi o drugem dogodku, namreč o pastirskem listu, ki napada z neupravičenim očitki Sokola kraljevine Jugoslavije. Vsebinska tega pastirskega lista je v stanju, da vzdruži vznemirjenje med slovenskim narodom. Govornik je navedel posamezne odstavke iz pastirskega lista ter jih po vrsti ovrgel. Naglašal je, da učni krščanska vera ljubezen do bližnjega kakor do samega sebe, pastirski list katoliških skosov pa širi mržnjo, pričinja borbo v narodu ter ustvarja duševni nemir. Nihče ne odreka škofom pravice, da izdajo pastirske liste, nikakor pa niso upravičeni, da bi na tak način širili mržnjo med narodom.

Pastirski list pravi, da je bil pokojni dr. Miroslav Tyrš brezverec, čeprav je pri njegovem pogrebu sodelovala katoliška duhovščina, ki je takrat gotovo dobro poznala njegovo življenje. Pastirski list tudi pravi, da so v času sokolskega zleta v Splitu prišli v cerkev samo poljski Sokoli, pomisliti pa je treba, da so poljski Sokoli tudi člani slovenske sokolske zveze. S tem je pastirski list sam doprinesel dokaz, da Sokolstvo ne skloni na protisrbski podlagi.

Govornik je končno na novo poudaril, da Sokolstvo ni proti veri, da pušča vsakemu njegovo versko prepričanje je pa proti zlorabi vere v politične svrhe. V ostalem se pridružuje resoluciji Zupanske zveze, predlaga pa naj se ji dostavi še naslednje:

»Občinska uprava ljubljanskega obsoja kakor katoliškega episkopata, ki je s pastirskim pismom, prečitanim med službo božjo dne 8. januarja 1933 postril borbo cerkve proti sokolski organizaciji, ter protestira proti temu javnemu pozivu na borbo med narodom. Občinska uprava naglašajo svojo trdno voljo, da ho dosledno delovala v duhu deklaracije kraljevske vlade iz leta 1931, po kateri je Sokolstvo sestavni del državne politike. Zato poziva obane, naj se ravnajo po tej programirani izjavi kraljevske vlade in se strnejo v delu za sokolsko stvar v smislu Tyrševih sokolske ideje.«

Izvajanja obč. svet. inž. Bevc je sprejel občinski svet z živahnim odobravanjem.

Obč. svet. Rupnik

je nato izjavil, da se je oglašil k besedi, ker hoče izraziti gnev vseh tistih, ki so pomagali ustanavljati Jugoslovijo ne zato, da bi jo kdo razbijal, ampak da bi postala močna in velika. Zato je treba vse, ki se tega ne zavedajo, na to opozoriti. Danes primerja dr. Korošec, ki je prav tako prišel na načela državnega in narodnega edinstva, nas Slovence v Jugoslaviji z ono narodno manjšino, ki jo tepta fašizem. Prav zaradi tega je treba pretehtati. Res je, da v naši državi se ni vse tako, kakor bi si želeli. Vendar pa to še ne more biti razlog za razbijanje države, pač pa razlog, da s čim bolj strnjenimi silami delamo za odpravo obsejočih nepravil. Mi nismo Jugoslovenci šele od včeraj in smo delali za Jugoslavijo že pred vojno, zaradi česar je tudi ne bomo pustili rušiti. Ce zahtevajo punktacije federativno ureditev naše države, sedaj v najbližjih gospodarskih časih, je treba to tem bolj odločno obsojati. Ce imamo rešiti še razna politična, kulturna, gospodarska in socialna vprašanja, jih moramo rešiti sporazumno, toda ta sporazum je samo možen v enotni hiši. Govornik se je končno pridružil v celoti prečitanim resolucijam Zupanske zveze ter predložil obč. svet. Bevc.

Občinski svetnik, bivši gimnazijski direktor in starosta ljubljanske sokolske župe

dr. Pippenbacher

se je pridružil izvajanjem obč. svet. inž. Bevc glede napada pastirskega lista na Sokolstvo, na ono viteško organizacijo, ki je poleg naše narodne armade najpopolnejši temelj našega državnega in narodnega edinstva. Tudi dr. Pippenbacher je učinkovito pobijal očitke za očitkom iz pastirskega lista in med drugim navedel, da je v prvem sokolskem predavanju po radiju, ki ga je imel pred dvema letoma kot eden najstarejših Sokolov v dravski banovini, ob koncu rekel: »Ker pa človeško stremiljenje brez blagoslova od zgoraj ne rodi uspeha, te prosim, da bodi naklonjen plemenitemu stremiljenju sokolskih trum. Bože pravde!«

Govornik je dalje zlasti zavrčal očitke pijančevanja med Sokolstvom ter poudarjal, da je sokolski mladini do 18. leta na javnih prireditvah strogo prepovedano uživanje alkohola, za posameznika izven sokolskih vrst, ki posejajo te prireditve, pa sokolska organizacija ne more biti odgovorna. Končno se je govornik pridružil predlaganim resolucijam Zupanske zveze in predložil obč. svet. inž. Bevc. Njegova izvajanja so bila sprejeta z velikim pritjevanjem.

Nato je župan dr. Dinko Puc sporočil, da je požupan prof. Evgen Jarc opravil svojo odsotnost na današnji seji občinskega sveta, ker se je njemu in njegovi ženi pripetila nezgoda izjavil pa se je soglasno v protitemu proti punktacijam dr. Korošca in z resolucijo Zupanske zveze.

Nato je župan dal na glasovanje predlog, da se občinski svet ljubljanski pridruži resolucijam Zupanske zveze, podpisu addresso Nj. Vel. kralju kakor tudi dodatno predložu obč. svet. inž. Bevc.

Občinski svet se je soglasno izrekel za predlagane resolucije in predloge.

Škofovsko pastirsko pismo pred finančnim odborom

Poslanci zahtevajo zadoščenje Sokolstvu — Rezerviranje državnih dotacij za cerkveno upravo

Beograd, 25. jan. M. Finančni odbor, ki je danes zasadal ves dan, je razpravljalo o proračunu pravosodnega ministrstva. Ker spadajo v resor pravosodnega ministra tudi verska vprašanja, je mnogo poslancev nacelelo vprašanje zadnjega pastirskega pisma katoliških škofov. Poslanci so v svojih govorih ostro obsojali pastirsko pismo in so zahtevali, naj pravosodni minister izda energične ukrepe proti vmešavanju v politična vprašanja, ki bi se katoliškimi škofom v nobenem primeru ne smelo dovoliti. Nekateri govorniki so izrazili celo potrebo radikalnih ukrepov, poleg drugih tudi črtanja kreditov cerkvenim upravam. Narodni poslanec Petovar je ugotovil, da je dalo poslednje pastirsko pismo katoliških škofov tudi Srbom in Hrvatim priložnost, da se spoznajo klerikalne metode.

Zelo energičen je bil govor poslanca Sokolovića, ki je ugotovil, da doprinaša državna uprava znatne prispevke v korist cerkva, toda gotovo le pod pogojem, da verske ustanove s svojim delom širijo ljubezen, bratstvo in krščansko toleranco, da si prizadevajo za ureditev razmer v državi in ustva-

ritev integralnega jugoslovenstva. Zlasti v zadnjem času pa se opaža, da je katoliška cerkev v Jugoslaviji prekršila meje svoje verske delovanja in da se je pričela vmešavati v politična vprašanja.

V enakem smislu kakor poslanec Sokolović so govorili tudi drugi poslanci, ki so končno soglasno izrazili zahtevo, naj vlada zavzame energično stališče napram nekaterim cerkvenim pozlavarjem.

Minister za pravosodje Boža Maksimović je izjavil, da bo poročal o vseh izraženih željah narodnih poslancev ministrskemu svetu. Zahtevi poslancev, naj se rezervira partija državnih prispevkov, namenjenih za dotacijo cerkvenim upravam, je minister ugodil. Nekateri poslanci so tudi zahtevali naj se znižajo dotacije in tako doseženi prihranki vložijo za humane, prosvetne in druge potrebne ustanove. Ob 20. zvečer je bil proračun pravosodnega ministrstva izglasovan, odgoda je bila le razprava o rezervnih dotacijah cerkvenim upravam. Na dnevnem redu jutrišnje seje finančnega odbora je debata o proračunu za graube.

Odmevi poseta v Rumuniji

Kralj Aleksander in kraljica Marija sta snoči odpovala v Beograd — Zavezništvo obeh držav nerazrušljivo

Bukarešta, 25. jan. g. Danes se je v Curtea de Argeș, kjer se nahaja grob pokojnega kralja Ferdinanda, v prisotnosti jugoslovenske kraljevske dvojice in rumunskega kralja celobitrala žalna služba božja. Gostje in rumunski kralj so se nato v posebnem vlakcu odpeljali v Bukarešto, kjer je jugoslovenska kraljevska dvojica posetila bivša grško kraljico Elizabeto. Nato je odšla na grob neznanega junaka, kjer je položila venec ter obiskala nekatero muzeje. Nocoj ob 18. bo jugoslovenska kraljevska dvojica odpovala zopet v Beograd. Zunanji minister Titulescu je že okrevaj ter je tudi odpoval v Bukarešto.

Glede večeršnjega razgovora med zunanjima ministroma dr. Jettićem in Titulescuom usotvaja tisk, da je šlo za vprašanja delikatnega značaja, o katerih se v javnosti ni ničesar zvedelo. List „Luptac“, ki ima zveze z vlado, poučarja v svojem članku sodelovanje Jugoslovancev in Rumunov v okviru Male antante.

Ves rumunski tisk prinaša obširna poročila in komentarje o posetu jugoslovenskega kralja in kraljice ter zunanje ministra Bogoljubu Jettiću v Rumuniji.

„Universul“ je objavil uvodni članek, v katerem pravi med drugim: „Od svojega ometa, blagopoljnega kralja Petra I. Karađorđevića Osvoboditelja, je sprejel kralj Aleksander tekočo misijo, da postavi novo državo na čvrsto podlago. S celo vrsto dobro premišljenih reform je zagotovil svoji državi normalno cirkulacijo državnega življenja. Onemogočil je jalove politične razmere, ki so v delikatni periodi državne kon-

solidacije mogle ovirati plodno delo. V jugoslovenskem narodu je vzrasla zavest, ki je znala ceniti vzvišene misije svojega vladarja in modrost njegove vlade, ki stopa z gotovimi korakom vedno dalje za svojim edinstvenim ciljem, da se docela konsolidira mlada naša država.

„Cuventul“ naglašja, da so se ob posetu Nj. Vel. kralja Aleksandra in kraljice Marije v rumunskem narodu vzbudili spomini na preteklost in nade na bodočnost. Duhovna in politična zveza med Rumunijo in Jugoslavijo ni samo rezultat diplomatskih kompozicij, niti kak umetno zgrajen sporazum, marveč zveza, ki jo diktirajo skupni interesi Jugoslavije. Tem večja je vrednost te zveze, ker stoni na prirodnih in zgodovinskih osnovah. Tako po svoji vsebini, kakor po svojih namelih je potrebna za ohranitev miru in pravice v jugovzhodni Evropi.

„Vitornik in „Luptac“ podarjata, da je zveza med obeh državama neporušljiva, ker je zasnovana na skupnih osnovah in namenjena skupnim idealom.“ Neamurj Romanescu objavlja uvodnik pod naslovom „Kralj Aleksander, ki ga je spisal bivši ministrijski predsednik prof. Nikolaj Jorga. V njem je med drugim rečeno: Kakršnikoli so nameni poseta kralja Aleksandra v Sionu, moramo porabiti priliko, da poudarimo, moramo izraziti osebno jugoslovensko monarhijo kot vladarja v močni zavezniški državi, ki je pripravljena, da brani svoje meje, določene po načelih nacionalnih pravic proti vsem grožnjam in nevarnostim revizi-onističnih idej.

Irske volitve

Volitve so splošno potekle mirno — Velika volilna udeležba — Končni izid bo znan šele v par dneh

London, 25. januarja. d. Volitve, ki so se vršile v terek na Irskem, so potekle kljub ostri volilni borbi docela mirno. Politijske oblasti so izdale stroge varnostne ukrepe ter zastražile vse volilne lokale. Razen policijskih organov je sodelovalo pri varnostni službi deloma tudi vojaštvo.

Volilna udeležba je bila izredno velika in celo pred volišči v manjših krajih ali z manjšim ozemljem so se zbirali ljudje v dolgih vrstah ter čakali, da pridejo na vrsto. Volitve so se vršile od 9. zjutraj do 9. zvečer. Štetje se je pričelo šele danes.

Dublin, 25. januarja. E. Kljub hudemu mrazu je bila udeležba volilcev pri večeršnjih irskih parlamentarnih volitvah izredno velika. Rezultati volitev bodo končno veljavno znani šele v soboto. Volilni krogi menijo, da bosta postali delavska in novo ustanovljena kmetijska stranka arbitri položaja v parlamentu. Obe glavni stranki De Valera in Cosgrave računata z gotovo in absolutno zmago.

Volilna udeležba je v Dublinu dosegla 80 odstotkov. Sodeč po prvih vesteh bosta De Valera in Cosgrave precej enako močna.

Pogajanja Amerike z dolžniki

Angleški odgovor na povabilo Amerike že odšel v Washington — Prošnje ostalih držav

Washington, 25. januarja. AA. V zunanjem ministristvu so se zglasili zastopniki Italije, Litve in Češkoslovaške, da se informirajo o možnosti pogajanj za ureditev vojnih dolgov v bližnji bodočnosti. Roosevelt je izjavil, da bo srečen, če bo mogoč sprejeti posamični zastopniki teh vlad, vendar šele potem ko bodo končani razgovori z Anglijo.

Zunanje ministristvo je dokaj zaposleno s proučevanjem angleškega političnega stališča. Boje se, da se Anglija ne bo hotela pogajati na podlagi pogojev ameriškega komunijskega, češ, da bi mogla videti v ameriškem povabilu mrljaj glede stabilizacije funta in žrtvovanja nekaterih preferenčnih ugodnosti, doseženih v Ottawi v korist dominionov. Pričakuje se tudi, da bo London skušal vztrajati na „gentlemanskem dogovoru“ s Francijo in ne bo hotel pristati na separatna pogajanja za sporazum o vojnih dolgovih.

London, 25. januarja. AA. Angleška vlada je že poslala svoj odgovor na predlog ameriške vlade o pogajanjih, ki naj bi se vršila v začetku marca o dolgovih in o gospodarskih vprašanjih med Anglijo in Zedinjenimi državami. Angleški poslanik v Washingtonu bo odgovor svoje vade izročil novoizvoljenemu predsedniku Zedinjenih držav Rooseveltu preko zunanjega ministra Stimsona. Angleška nota bo jutri objavljena v londonskih listih.

Rim, 25. januarja. AA. Vlada Zedinjenih držav je povabila rimsko vlado, naj odpošlje v Washington po 4. marcu svoje delegate, ki se bodo z novo ameriško vlado

pogajali o končni ureditvi vprašanja vojnih dolgov.

Po informacijah tukajšnjih uradnih krogov bo pogajanjem v Washingtonu Roosevelt osebno prisotnoval in je zato verjetno, da bo vodil angleško delegacijo predsednik vlade Macdonald.

Zakladni kancelar Chamberlain se je na shodu v Leedsu dotaknil tudi vprašanja vojnih dolgov ter izjavil, da bi bilo popolna črtanje vojnih dolgov najboljšje zdravilo za svetovno gospodarsko krizo. Tudi če se ne bi dal doseči z Ameriko primeren aranžman na nikakor ne bi kazalo iznova oživiti nemške reparacije.

Kraljica Jelena — častna meščanka Sofije

Sofija, 25. jan. P. Odbor selmorice sofijske mestne občine je na svoji seji soglasno izvolil italijansko kraljico Jeleno za častno meščanko sofijsko. Predsednik občine je italijanski kraljiči izročil posebne znake častnega meščanstva.

Pasivnost francoske trgovinske bilance

Pariz, 24. januarja. Francoska zunanja trgovina kaže v I. 1932 velik padeč celotnega volumna, pri čemer pa je izvoz bolj prizadet kakor uvoz. Uvoz je znašal 29.825 milijonov frankov, torej za 12.318 milijonov frankov manj kakor v prejšnjem letu. Izvoza je bilo za 19.693 milijonov frankov in za 10.742 milijonov frankov manj kakor v prejšnjem letu. Primanjkljaj znaša torej 10.133 milijonov frankov ali 34

Iz skupščinskih odborov

Beograd, 25. jan. p. Tekom današnjega dne so intenzivno zborovali in razpravljali o zakonskih načrtih vsi skupščinski odbori.

Popoldne je zboroval skupščinski odbor za načrt zakona o občinah. Na dnevnem redu so bili členi, ki odredajo način glasovanja in postavljanja kandidatih list. V razpravo sta posegla med drugimi tudi narodna poslanca dr. Rape in Prekorsček.

Prav tako je imel danes popoldne sejo skupščinski odbor, ki razpravlja o načrtu zakona o lekarnah Računa se, da bo načrt do jutri izglasovan. Važnejša sprememba je bila napravljena v čl. 10, ki se sedaj glasi: Javna lekarna se more ustanoviti samo v onih krajih, kjer je najmanj en zdravnik, ki vrši zdravniško prakso. Pri reševanju pogojev za ustanovitev nove lekarnice je treba v predhodnem stopku upoštevati potrebe narodnega zdravja v tem kraju. V občini, kjer ni javne lekarnice, a vrši zdravnik splošno prakso, je dolžna občina po odredbi bana otvoriti svojo občinsko lekarno v roku šestih mesecev po obstoječih predpisih. Če dobi kasneje kvalificirana oseba dovoljenje za otvoritev lekarnice, mora odkupiti od občine inventar lekarnice.

Fond za podpiranje zadrugištva

Beograd, 25. jan. AA. Kmetijski minister je predpisal na podlagi čl. 7. zakon o izpopolnjevanju in depozitnih zakonov o Privilegirani agrarni banki naslednji pravilnik o porabi fonda za podpiranje zadrugištva in znižanje obrestne mere:

1. Privilegirana agrarna banka bo izplačevala vsako leto državnih zvezni zadrugi kmetijski kredit pripadajočo dividendo na delnice Privilegirane agrarne banke, ki so v rokah države ali razredne loterije.
2. Največ polovico te dividende sme država zveza zadrugi porabiti za svoje vzdrževanje in vzdrževanje banovinskih zadrugi za kmetijski kredit po proračunih teh ustanov, ki jih odobri kmetijski minister. Iz druge polovice se pa mora ustanoviti fond, ki se ne sme načeti in iz katerega se bodo preko državne zveze, odnosno banovinskih zadrugi po posebnem pravilniku podeljevala posebna posojila za osamosvojitve umnih poljedelcev in posojila produkcijskim zadrugam.
3. Denar iz obstoječega fonda, ki se je nabral od dosedanjih dividend delnic, ki pripadajo državi ali razredni loteriji, in ki je pri Privilegirani agrarni banki, se mora v roku enega meseca po uveljavitvi pravilnika izročiti državnim zvezni zadrugi za kmetijske kredite.

Veliko povpraševanje po dinarju

Beograd, 25. januarja. p. Današnji „Trgovinski Glasnik“ prinaša posebno telefonsko poročilo iz Curia, da je bilo na tamkajšnji borzi danes izredno veliko povpraševanje po dinarju. Zbog tega se je tečaj dinarja znatno popravil. Koncem koncev ni bilo niti mogoče zadovoljiti vsemu povpraševanju.

Težak poraz dunajskega Rapida v Angliji

Liverpool FC : Rapid 5:2 (2:2)

Liverpool, 25. januarja. g. V zelo živahni tekmi je danes Liverpool FC porazil moštvo dunajskega Rapida s 5:2 (2:2). Kljub mrazu vremenu se je na igrišču zbralo nad 30.000 gledalcev. Teren je bil zmrižen, ter ni preveč prjal niti enemu, niti drugemu moštvu.

Dunajčani so prišli po Binderju v vodstvo že v 9. minuti, vendar pa je kmalu nato izenačil Varcon. Nekaj minut kasneje je Roberts dosegel drugi gol za domačine, toda Dunajčanom je dve minuti pred koncem prvega polčasa uspelo po Luefu izenačiti. V drugi polovici so Dunajčani znatno popustili ter so Angleži zabili še tri gole. Po zadnjih uspehih Avstrijcev vsakor nekoliko previsok poraz.

Ustanovitev podružnice NSZ v Kamniku

Kamnik, 25. januarja. V nedeljo so se zbrali zavedni delavci iz Kamnika v tamkajšnjem gasilskem domu, kjer se je vršil ustanovni občni zbor podružnice Narodno strokovne zveze za Kamnik Občni zbor je otvoril predsednik pripravljalnega odbora Franc Simenc, ki je pozdravil vse zborovalce. Podal je nato kratko poročilo o delu pripravljalnega odbora. Za njim je govoril sreski veterinar Ravtar, ki je pozdravil ustanovni občni zbor v imenu krajevne organizacije JRKD Deleget centrale NSZ Anton Varšek je pozdravil ustanovno zborovanje v imenu centrale in izrazil svoje veselje nad dejstvom, da se nacionalno zavedni delavci iz vseh delov naše banovine javljajo za pristop v NSZ kar je dokaz, da hoče narodno delavstvo povsod utrditi svoje postojanje in si na ta način zagotoviti boljše bodočnost. Govoril je dalje o raznih socialnih vprašanjih in orisal važnost strokovne borbe in strokovne organizacije. Kakor predgovornik je tudi delegat centrale ostro obsodil vse, ki hočejo v današnjih hudih časih rušiti temelje države; obsodil je tudi nastop cerkvenih krogov proti Sokolu kraljevine Jugoslavije. Vsi govori so bili sprejeti z velikim odobravanjem. Prečitana in odobrena so bila nato društvena pravila.

Po volitvah novega odbora, kateremu na čelu stoji dosedajni predsednik pripravljalnega odbora g. Franc Simenc, je spregovoril še nekaj besed g. Ravtar, ki se je bavil z gospodarsko krizo in stanjem delavstva v naši državi, nakar je predsednik Simenc dal na glasovanje resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta z vzkliki kralju in državi. Resolucija se glasi:

„Nacionalno delavstvo zbrano na ustanovnem občnem zboru podružnice NSZ v Kamniku, energično odklanja vsebinske punkcije, ker je prepričano, da je edina rešitev delavskih vprašanj mogoča le v enotni udeležini Jugoslaviji. Najdoločne je protestiramo proti vsakemu razdelnemu delu proti državi in obsojamo tudi nastop cerkvenih krogov proti Sokolstvu.“

Ljubljanski občinski svet

Trgovska akademija dobi svoj dom v Ljubljani — Regulacije raznih cest in ulic v mestu

Ljubljana, 25. januarja.

Na prvi strani poročamo o veliki nacionalni in državni manifestaciji, ki se je razvila na današnji seji ljubljanskega občinskega sveta. Po soglasni obsodbi separatističnih punkcije in po zavrnitvi napadov na Sokolstvo, je župan dr. Puc nadaljeval svoja predsedstvena poročila. Med drugim je izrazil ljubljanskemu Sokolu povodom 70letnice njegovega obstoja v imenu občinskega sveta iskrene čestitke. Omenil je dalje jubilej ženske bolnice v Ljubljani ter jubilej mestne klavnice, ki obstoja že 50 let in se je razvila v naimodernejše podjetje, s katerim je bil omogočen velik razmah mesni industriji v Ljubljani. Opozoril je tudi na posej koroških pecev v Ljubljani in se nadalje v toplih besedah spomnil umrlega ljubljanskega občana in dolgoletnega občinskega svetnika Janeza Nepomuka Jeliča. Ob novem letu je župan čestital Nj. Vel. kralju, ki se je v svojem odgovoru zahvalil občinskemu svetu in vsemu ljubljanskemu prebivalstvu za čestitke. Končno je poročal župan obširno tudi o uspehih mestne pomožne akcije za preskrbo brezposelnih in siromakov ter je apeliral na vse meščanstvo, naj se tej akciji pridruži po svojih močeh, da se beda vsaj deloma omeji in da bo mogoč socialno-politični urad mestne občine obraniti vsaj najpotrebnejše pred mrazom in gladom.

Sledilo so poročila finančnega odbora. Načelnik odbora ob. svet Ivan Tavtar je najprej poročal o dijaški ustanovi Josipa Pipana-Voščiškega. Pokojnik je v oporoki zapustil 800 angleških funtov za dijaške ustanove po 10 funtov za srednješole, v prvi vrsti za take iz komenskega okraja ali sploh iz Primorske, steer pa sploh za slovenske diake in po 12 funtov za akademike. V onoroki je prosil, naj prevzame upravo te dijaške ustanove mestni župan ljubljanski, odnosno mestna občina ljubljanska. Sprejet je bil predlog, da se ustanova prevzame v občinsko upravo in da bo občina skrbela, da bo imovina ustanove ostala za vedno ohranjena.

Sklenjen je bil prispevek mestne občine v znesku 10.000 Din za skupni lokalni tujsko-prometnih organizacij z določilom, da se v tem lokalni otvori okence za potpisila posameznim tuincem ter da se aranžirajo vodstava za tuice po mestu. — Priložba Albina in Anice Smole zaradi predpisa prirastkarine je bila zavrnjena.

Zgradba poslopija trgovske akademije

Sledilo je poročilo o prošnji Društva za zgradbo trgovske akademije na zemljišču na vogalu Bleiweisove in Gregorčičeve ceste za poročilo mestne občine za posojilo. Že lani je občinski svet sklenil, da prevzame posojilo pri Hipotekarni banki v znesku 6.500.000 Din. Obenem je sklenil tedaj, da bo prispeval za amortizacijo po 150.000 Din letno, pod pogojem, da si zagolovi društvo za zgradbo akademije od države 20letno najemniško poročilo za letnih 400.000 Din in da izposluje banovinski letni prispevek za amortizacijo po 100.000 Din. Na prošnjo mestne občine je Hipotekarna banka dovolila za enkrat 2 miliona, poseloma pa še nadaljnje obroke do skupnega zneska 6 in pol milijona Din. Večja ovira za posojilo pa se je pokazala v tem, da doslej ni še niti država zagotovila svoje 20letne najemniške obveze, niti ni še banovina zagotovila tega posojila pod pogojem, da sme občina, ako ne bi država in banovina v primernem času zagotovila in izplačala svojih prispevkov, uporabiti zgrajeno poslopije v svoje občinske šolske svrhe. Obč. svet, dr. Fetič je naznačil da mora občina itrogovstvu na roko ter prevzeti žrtev letnih 150.000 Din za amortizacijo; obenem je zahteval, da mora občina po prevzemu posojila skleniti z Društvom za zgradbo trgovske akademije do 15. februarja formalen dogovor v tem smislu. Ker je poročevalce

pristal na ta dodatek, je občinski svet sprejel predlog finančnega odbora in dodatek dr. Fetiča soglasno.

Gradbeni odsek

Nato je poročal načelnik gradbenega odbora inž. Bevc o raznih gradbenih zadevah. Ugodilo se je prošnji Ivana Stresena za brezplačno vrnite parcelo št. 33-2 k. o. trnovsko predmestje in sicer pod pogojem, da odstopi mestni občini drugo parcelo v regulacijske svrhe. Ponovna prošnja posestnikov za spremembo regulacijskega načrta Tyrševe ceste na vogalu z Bežigradske ceste se je odklonila. — Sedanja Dermotova ulica ob novem Sokolskem domu v šiški se preimenuje v Drenikovo ulico, nova ulica ob novih hišah Vazemne zarovalnice pa prevzame ime Dermotove ulice. — Arhitekt prof. Plečnik je v nekkih ozirih spremenil svoj prvotni načrt o regulaciji Emonske in Aškerceve ceste. Emonska cesta bo ob mestu pred trnovsko cerkvijo širša nego je bila prej projektirana, zato pa bo v gotovih točkah kakor tudi Aškerceva cesta od Emonske do Gorjupeve ceste nekaj ožja. Predlagane spremembe so oile sprejete. — Sledilo je več sklepov za prodajo parcel in za izpremembo parcelacijskih odlokov, nakar je občinski svet v smislu novega gradbenega zakona sestavil petčlanski gradbeni odbor, v katerega je imenoval za člane občinske svetnike inž. Pavlina, inž. Zupančiča inž. Bevc, M. Urbasa in mestnega zdravnika dr. Franto Misa. Za tajnika odbora je bil imenovan inž. Mačkovec, za njegovega namestnika inž. Perko.

Gradbeni odsek je predlagal, naj se po Plečnikovih načrtih postavi ob tromečju poleg Mayerjeve hiše majhen paviljon za trafiko in telefonsko govornico. Sklepanje o tem je bilo odloženo. Sprejet je bil predlog gradbenega odbora o regulaciji trga na Ajdovščini in rešena prošnja g. Maksa Hrovatina za odpis kavcije 150.000 Din in delnih stroškov za trotoar. Občina pa vztraja na tem, da mora g. Hrovatin napraviti trotoar od nove hiše na Rimski cesti do stare hiše na voglu na lastne stroške.

Na predlog personalnega pravnega odbora za katerega je poročal občinski svetnik dr. Subić, je bila negativno rešena prošnja prosilca Humra za prostovoljni sprejem v ljubljansko domovniško zvezo, nadalje je bilo rešenih več prošenj za zagotovilo domovništva v ljubljansko domovniško zvezo. Občinski svet je odposlal kot člane v naborno komisijo namesto dveh odstopivših obč. svetnikov, g. Freliha in Dachsa kot namestnika in g. Lovšo.

Samostojne predloge občinskega svetnika Likozarja glede pošte na Dolenski cesti in glede hodnikov na Dolenski cesti je župan odstopil kompetentnim odsekom.

Zgradarina

Obč. svet, Frelih je h koncu seje vložil javni predlog v zadevi zgradarine, ki jo je vlada zvišala za nove zgradbe od 3 odst. na 6 oziroma 12, ter je predlagal, naj župan takoj odpošlje prošnjo g. ministru financ kakor tudi finančnim odboroma Narodne skupščine in senata, da se v finančni zakon za leto 1933-34 donese poseben člen, s katerim se ukine povišanje zgradarine. Predlagatelj je v daljšem govoru navajal, da so bile vse novi hiše zidane v popolnem zaupanju, da bodo lastniki ves čas davčne prostosti plačevali samo 3% davek. Če bodo sedaj lastniki novih hiš morali plačevati 12 odstotni davek, bo gotovo popolnoma prenehala stavbna podjetnost. Obenem so oni, ki so že zidali svoje hiše in kalkulirali na davčno prostost, prevarani v svojih kalkulacijah. Ko je obč. svet, Dachsa topriporočal Frelihov predlog, je bil soglasno sprejet.

Ker je bil s tem dnevnim redom iscrpan, je župan odredil tajno sejo, ki je rešila več personalnih zadev mestnih namestnikov, nadalje prošnje raznih mestnih uslužbencev za podaljšanje rodbinske in družinske doklade, za napredovanje in upokojitev.

Italija v obrambi Madžarske

Italijanska prizadevanja za potlačitev zadeve o tihotapstvu orožja na Madžarsko

Pariz, 25. jan. E. V listu „Echo de Paris“ je objavil Pertinax članek, v katerem pravi, da namerava Italija preprečiti namero Male antante, da bi se tihotapstvo italijanskega orožja na Madžarsko spravilo pred svet Društva narodov. Italijanska vlada je naročila svojemu poslaniku v Parizu, naj izjavi francoskemu zunanjemu ministru, da italijanska vlada ne smatra za oportuno povečati te afere na način, da bi se izzvala diplomatski konflikt in preprečila prizadevanja novega francoskega poslanika v Rimu De Jovenela za poglobitve italijansko-francoskih odnosov. Francoska vlada je odgovorila, da ji je sicer mnogo na tem, da bi se ustvarila boljše Italijanska atmosfera med Rimom in Parizom, da pa ne more dovoliti desavuiranja Male antante, ker bi pomenil prevoz

orožja na Madžarsko nevarnost za teritorialno nedotakljivost in politično neodvisnost Jugoslavije.

V Londonu je italijanska akcija proti nameri Male antante našla več odmeva. Zunanji minister Simon je izjavil, da bo storil vse za miroljubno rešitev tega spora.

Zeneva, 25. jan. g. Posvetovanja zaradi tihotapstva orožja na Madžarsko se nadaljujejo. Angleška in francoska vlada sta podvelji pri avstrijski vladi demaršo od odgovora bo odvisno, ali bodo države Male antante vztrajale pri svojem prvotnem sklepu, da bodo to stvar predložile svetu Društva narodov. Posamezne vele-sile upajo, da se bodo zastopniki Male antante zadovoljili s pričetno diplomatsko akcijo.

Sneženi meteži vsepovsod

Zagreb, 25. januarja. n. Sneg v mestu in širši okolici ter v Gorskem Kotaru se ne prestopno pada. Promet je zelo oviran. V Liki divja orkanska burja, ki zanaša sneg v preseke na prog, tako da morajo oddelki delavcev prestopno čistiti tere. Tudi danes so prihajali vlaki s precejšnjimi zakasnitvami.

Sofija, 25. januarja. AA. Iz vseh krajev dežele poročajo o velikih snežnih metežih. Snega je ponekod padlo meter na debelo. Rim, 25. januarja. AA. V vsej Italiji je zavaldal tako hud mraz kakor ga ljudje ne pomnijo. Snega je na nekaterih krajih padlo meter na debelo. Na italijansko-švicarski meji je davi kazal toplomer 29 stopinj Celzija pod ničlo. V Trstu brije hud severnjak. Na ulicah so razpeli vrvi da maloštevilne ljudi, ki se upajo na cesto, ne bi odneslo.

Seja vodstva vsedržavne stranke

Beograd, 25. jan. p. Danes popoldne ob 5 je vodstvo vsedržavne stranke JRKD v ministrski sobi Narodne skupščine nadejavalo razpravo o političnem položaju. Seja sta prisostvovala tudi predsednik vlade g. dr. Srškić in minister dr. Kramer.

Odgovor Sobranja Vatikanu

Sofija, 25. jan. n. Na večeršnjih seji Sobranja sta predsednik vlade Mušanov in predsednik Sobranja Aleksander Malinov pomenila, zakaj je bila novorojena kraljica Marija Luiza krščena po pravoslavnem obredu. Mušanov je podčrtal okoliščino, da je po krstu sam kralj Boris izrazil željo po ustanovitvi pravoslavne dinastije v Bolgariji, Malinov pa je med drugim omenil, da je sam kot predsednik Sobranja predstavlja ves bolgarski narod postal boter kraljeve prvorojenke. Govora Mušanova in Malinova je pozdravilo Sobranje z velikim navdušenjem.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno, mestoma nadavne drugod nekoliko vedreše. Zlneži v Primorju, smeren mraz. — Situacija večeršnjega dne: Široko področje anticyklona pokriva večji del kontinenta. Niegov center je v severovzhodni Evropi. Razširil se je na vso južno Evropo.

Dunajska vremenska napoved za četrtke: Mraz bo nekoliko pomutit, toda ne v tujnih urah. V Južnih Alpah bo najbrž še snežilo.

Naši kraji in ljudje

VELIČASTNI SO SMUŠKI SKOKI

Te morete videti v nedeljo 29. I. v Bohinju

Prizor s obredov na praznik Bogojavljenja v Beogradu: vojni svečenik blagoslovlja vojaštvo, ki se je udeležilo cerkvene svečanosti

Obdor dosegel sporazum, kajti ta kuhinja je že mnogo mesecev kuhala delavcem po znižanih cenah. Hrana pa se za enkrat še ne deli iz te kuhinje, ker se vkljub večkratnim razglasom še ni prijavilo zadostno število prosilcev za tak način preskrbovanja.

Ogromno pa je število prosilcev, ki ves dan oblegajo občinsko pisarno ter prosijo za denar, živila in kurivo. Vsi bi pač rajši kuhali doma, da bi se istočasno tudi greli. Hrana, ki bi jo donášali iz kuhinje, bi morali doma še enkrat pregrejati in bi imeli s tem večje izdatke za kurivo. Največjo korist od skupne kuhinje bodo imeli le samci in stari ljudje ter bolniki, ki nimajo svojega gospodinjstva. Občina pa seveda mnogim tudi plačuje kosila v delavski kuhinji. Denarne podpore se dajejo le v izjemnih in nujnih primerih. Odpor pomožne akcije stori, kar je le mogoče, zaveda pa se, da ne more vsem ustreči, ker se to sploh ne da. Vse podpornika prosi, naj ostanejo tudi v bodoče naklonjeni uspešno začetki akcij.

Za pomožno akcijo načelnik občinskega oddelka Avgust Juh.

Odstranjevanje grdega zobnega kamna? Zelo enostavno. Najprej očistite zobe s poznano Chlorodont pasto za zobe, potem pa izperite usta z Chlorodont vodo za usta. Tuba 8 Din. 5895

Požar uničil tovarno

Škoda je za 300.000 Din.

Ihan, 25. januarja. Sinoči okrog 20. je začelo nebo nad Ihanom. V tovarni bary Jerka v vasi Selu je bil nastal velik požar, ki je spravil pokonci vso okolico. Plamen je zajel vse lesene zgradbe tovarne in mogočno bušil v zimski večer. Ogenj je že po kratkem času zajel vso zgradbo. Nemudno alarmirani gasilci iz Ihana, Pšabe in Beričevega so prihitali na pomoč in se močno potrudili, da omejijo silo besnečega elementa. Brizgalnam so dovajali vodo iz potoka Mlinščice, vendar je ostal ves trud gasilcev zaman. Poslopje je z vso zalogo in stroji postalo plen divjega požara.

Kakor se je moglo domniti, je nastal ogenj takoj pri vходу v tovarniško prostoro, kjer se je vnel na desletje še nepojasnen način špirit, shranjen v stekleničah. Ogenj je prešel na posodo, vsebujočo blizu 400 litrov olja. Plamen je seveda našel v tem močno hrano in so zublji mahoma obžrtli lesene dele tovarne. Pogoreli so vsi tovarniški objekti, uničeni so vsi stroji, tako da znaša škoda nad 300.000 Din. K sreči pa je tovarna zavarovana proti požaru pri Zvezni zavarovalnici in pri Zavarovalnici »Sava« za vsoto, ki škodo vsekakor presega. Gasilci so ostali na pogorišču do 2. ponoči in se jim je posrečilo obvarovati pred ognjem samo veliko vodno kolo ob Mlinščici, ki je gnalo silo obrata.

Odgonska postaja je odpravila 1566 oseb

Ljubljana, 25. januarja.

Odgonska postaja na mestnem magistratu je bila lani močno zaposlena. Prihajali so tja mnogi iz tujine se vračajoči izseljenci, ker niso mogli dobiti zaposlitve po raznih industrijskih in premogovnih krajih Francije, Belgije in Nemčije. Na odgonsko postajo pa so prignali tudi vse nesrečnike, ki jih je policijska uprava izgnala iz svojega okoliša, nanosled pa tudi sirote in otroke, ki so iskali sreče v mestu. Skupno je bilo lani odpravljenih 1566 oseb, 564 več kakor predlanskim. Izmed odgancev je bilo 36 tujih državljanov, tako: 11 Italijanov, 4 Nemci, 5 Če-

IZVAJANI NA VELIKIH SKAKALNICAH

POSEBNI VLAKI OB 5.10, 5.50 ZJUTRAJ, VOZNIJA POLOVICNA. — TEKMUJE 7 DRŽAV.

hoslovakov, 7 Kitajcev, 1 Madžar, 2 Rumuna, 4 Avstrijci in 2 Rusi. Ostali so bili Jugoslovenci, ki so jih odpravili v razne banovine, zlasti tudi v savsko, v Bosno, Hercegovino in Dalmacijo. V odgonskih zaporih so bili dostikrat prav žalostni prizori, ko je n. pr. mati — reva iskala zavetja s svojimi otročiči. V odgonskih zaporih pa so tudi posamezni ljubljanski občani odsedeli svoje manjše kazni po 12 ur do 5 dni ali še več zaradi prekrškov cestnopolijskega reda in obrtnega zakona ali zaradi drugih policijskih prekrškov. Takih gostov je bilo 125. — Odgovor sam na sebi spada v policijsko poslovanje. Zadnja leta splošnih stisk in brezposelnosti pa je dobila odgonska institucija celo socialen pomen. Poslužujejo se ga država in občine, da spravijo na najcenejši način s prisilnim potnim listom v domovne občine številne brezposelne in iz inozemstva se vračajoče izseljence. Stroške za prehrano mora nositi odgonska postaja. Zato je mestna občina lani izdala za prehrano odgancev in njihov transport do 35.000 Din, za približno 8000 Din več ko prejšnja leta. Skrbni ječar G. Jezovšek odhaja s svojo, sirotam in revčkom vedno pomagajočo ženo Martjo v zaslužni pokoj. S 1. apr. prihomo na njegove posle prevzel naslednik G. Jezovšek je bil vedno zaveden narodnjak in naprednjak, zlasti pa ga diči prikupen značaj in dobro srce.

Grenčica Hunyadi Janos je najzanesljivejši in najidealnejše odvajalno sredstvo.

Drzen vlomilski nastop trojice v Jaršah

Domžale, 25. januarja.

V Jaršah pri Domžalah se je odigrala davi izredno zanimiva prigoda, ki jarko kaže, kako zelo je padla javna varnost na deželi, na drugi strani pa prikazuje vso predzgodbo in podjetnost ljubljanskih vlomilcev. V gostino vdove Marije Marinskove, ki stanuje popolnoma sama v hiši, so prišli zgodaj dopoldne trije mladeniči. Dočim sta dva takoj zavila v gostilniško sobo, tretji ni hotel stopiti v hišo, marveč je ostal zunaj na dvorišču. Ponašanje tretjega gosta je Marinskova takoj opazila, zato je stopila iz veže na dvorišče in ga pozvala v hišo. Mladenič pa se ni nič kaj zmenil za njeno povabilo in je takoj odgovoril, da noče v gostilno, ker ima pač opravka v bližini. Po preteku četrte ure, ko je Marinskova že postrela svoja gosta in zopet stopila na dvorišče, tretjega neznanca ni bilo nikjer več.

Na povratku v vežo je takoj opazila, da so se vrata, vodeča od stopnic v podstrežje, odprta. Odrzela je po stopnicah v gornje nadstropje in hotela odpreti vrata v sobo, a jih je našla zaklenjena, dasi je vedela, da so bila prej odprta. Seveda je tako slutila, da je za zaklenjenimi vrati v sobi na delu vlomilec. Pričela je vpiti. Res se je tat njenega vpitja ustrašil, odklenil, skočil proti razburjeni Marinskovi in jo zgrabil za vrat in usta. Skušal ji je zabraniti klicanje, ker mu pa to ni uspelo, je planil po stopnicah v vežo in pobegnil iz hiše. Takoj za njim sta se odpravila iz gostilne tudi ostala dva gosta. Marinskova pa ni hotela odnehati, marveč je hitela na cesto in priklicala

Uspehi slovenskega umetnika v Ameriki

Cleveland, v januarju.

Ljubljanskemu občinstvu je gotovo še v dobrem spominu prijazen, skromen gospod, ki se je pred dvema letoma pojavil na ljubljanskih ulicah in čigar noša in obnašanje ga je izdajalo za Američana, po čigar ostrih, prodornih potezah v obrazu pa je človek na prvi pogled lahko sklepal, da ima pred seboj moža globokega, ustvarjalnega duha: to je bil Gregor Perušek, čvrsta, zdrava korenina a sloven-

Gregor Perušek v ameriški karikaturi

ake, dolenske zemlje, ki je v Ameriki postal eden najboljših, najbolj uvaževanih sodobnih umetnikov - slikarjev.

Gregor Perušek (v ameriški transkripciji Harwey G. Prusheck) vodi že drugo leto v Clevelandu lastno slikarsko šolo, ki jo obiskujejo predvsem mladi ljudje iz slovenske kolonije, pa tudi nekateri talentirani mladi Američani. Lani je Perušekova šola priredila razstavo slikarskih del njegovih učencev, nekaj stvari pa je razstavil tudi umetnik sam. Kritiki velikih clevelandskih listov so poročali o tej razstavi v samih superlativih in so tudi delom Peruškovih učencev priznali značaj umetnin. Znano je, kako je ameriška umetnostna kritika stroga.

Prvega februarja bo Perušek v Clevelandu spet otvoril razstavo svojih del in del svojih učencev. Izmed svojih stvari bo Perušek razstavil tudi veliko simbolično delo »Sanje slovenske kulture«, v katerem upodablja svoj umetniški sen o kulturi svojega naroda. — Perušek se udeležuje tudi velikih oficijoznih razstav in povsod zanje velike uspehe.

Eno najbolj značilnih Peruškovih del je portret ameriškega rojaka Franka Lozara, ki je bil doma iz ribniške doline in je pred par tedni umrl. Lozar je bil najstarejši Slovenec v Ameriki. Prišel je tja med prvimi slovenskimi priseljenci leta

1881. Živel je borej v Ameriki 52 let in je delal po raznih krajih, ko pa je na stara leta onemogel in so mu vsi prihranki porili, je hodil od hiše do hiše kot berač, živčev od miloščne svojih rojakov. Umrl je v mestu Ely v Minnessoti, star 96 let. Zadnje čase je oslepel. Njegov obraz je bil nekaj izrednega in tako ni prav nič čudnega, da je zamikal slikarja: v ta obraz je bila z globokimi brazdami začetna vsa tragika slovenskega delavca na tujem. Kadar je prišel v Peruškov atelje kakšen gost z žalostnim, temnim obrazom, je Perušekova mala hči po navadi rekla: »Prav takšen je kakor mr. Lozar.«

Po vsem svetu znana Monayeva afera se še zmotom ni polegla. Monay je bil vodja ameriških delavcev in leta 1915. ga je ameriška justica obsojila v dosmrtno ječo, češ da je kriv nekih atentatov. Ta obsodba je bila justični zločin. Glavna priča, ki je bila obremenila Monaya, je na smrtni postelji izpovedala, da je pričala po krivem. Monay je 17 let po nedolžnem sedenju v ječi. Že dolgo deluje poseben obrambni odbor, ki si je nadel nalogo, da ga reši. Ta odbor je zdaj v Hollywoodu na vseh prometnih mestih razstavil napise, ki pozivajo ameriško občinstvo, naj čita Louisa Adamičev knjigo »Dinamite«, če hoče spoznati, kaj se to pravi: ameriška justica. — Za določitev, kakšen je pomen Adamičevega dela v Ameriki, je to dejstvo pač precej tehtnejše kakor pa napadi iz katoliškega tabora, ki jih je bil pisatelj deležen v domovini.

Naval krvi, tesnoba srca, zasoplenost, tesnoba, dražljivost živcev, migreno, otožnost, nespanje, odpravimo kmalu z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice. Znanstvene ugotovitve potrjujejo, da služi »Franz Josefova« voda pri zagatjenju vseh vrst z najboljšim uspehom. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Pomožna akcija v Mostah

Moste, 25. januarja.

V Mostah, v drugi največji občini dravske banovine, deluje požrtvovalno in uspešno pomožna akcija v olajšanje bede, dasi se o njej le malo sliši izven njenega območja. Razni vzroki pa so odbor prisilili, da da kratko pojasnilo o svojem delovanju. Občinska pomožna akcija že dolgo zbira denarne prispevke, živila, obleke in kurivo, razpečava pa tudi bloke, katerih se občani poslužujejo v precejšnji meri.

Ce se pomisli, da delujejo pri tej občinski akciji večinoma ljudje, ki imajo svoje poklice, se pri vseh uspehih lahko še boljše oceni požrtvovalnost in ljubezen, s katero so se lotili težke in ne baš hvaležne naloge. Poleg denarnih prispevkov se je nabralo mnogo živil, obleke, premoga in drv, podpore iz teh sredstev pa se delijo vsem potrebnim. Za podporo akcijo je merodajna pri razdeljevanju podpor samo beda in pri tem načelu bo akcija tudi ostala. Z delavsko kuhinjo je

Danes premiera! Burja smeha!

PREDSTAVE OB 4., 1/8. IN 1/10. ZVEČER!

Kontesa pleše

V glavni vlogi dražestna LIEN DEYERS, ter znameniti komik, ljubljenci filmske publike

Georg Aleksander, Trude Berliner, Tibor Halmay in Hans Junkermann

Oglejte si to opereto, polno šarma, razkošja, humorja, lepih pesmi in šlagerjev Za izvrstno zabavo vam jamčimo!

Kot dopolnilo poleg Ufinae tednika še najnovejši film g. M. BADJURE

»ZIMSKI IZLET NA TRIGLAV« Prekrasno!

Prodaja vstopnic od 11—1/4 pop.

ELITNI KINO MATICA Telefon 2124.

VSAK JUTRO V PRAVO

10000 DIN

VAROČNINA

Kolovadacija nebotičnika

Nebotičnik je dozidan. V dobrem letu je zrasla impozantna stavba v mogočno višino kot znamenje in simbol nove moderne Ljubljane. Palača je že povsem opremljena, stranke se bodo vselile vanjo

že 1. februarja. Vsi številni prostori so oddani. V nebotičniku samem, kakor tudi v ostalem delu palače v Gajevi ulici bodo nastanjeni razni uradi, tvrdke in pa seveda tudi zasebniki. Oblastvena kolovadacija za uporabno dovoljenje stavbe se bo vršila danes ob 9. dopoldne. Kavarna, katere otvoritev pričakujejo ljubljanci posebno nestrpno, pa bo otvorena 14. februarja ter jo bo vodil Pokojninski zavod v lastni režiji. — Pričujoča slika kaže najzanimivejšo perspektivo Ljubljane in najbolj zgovorno priča o rasti slovenske prestolnice: spredaj častiljivi, skromni Fijavec, ki mu je usoda tudi že pisana, zadaj ponosni beli nebotičnik.

KULTURNI PREGLED

Uspehi Zvonimirja Rogoza na odru in v filmu

Praga, v januarju.

Zvonimir Rogoz, ki bi ga morali po njegovem skoro desetletnem plodnosnem udeleževanju na ljubljanskem dramskem odru šteti — čeprav je Zagrebčan — med najboljše slovenske dramske umetnike, igra sedaj že četrto leto na praškem Narodnem divjadu, kar je za tujerodnega umetnika brez drugega že uspeh. Kajti ni tako lahka stvar, zlasti za tuca, uveljaviti se na prvem češkem dramskem gledališču. Menda je Rogoz prvi Jugosloven, ki mu je to uspelo (Raič je pred vojno izdržal le eno sezono).

Rogoz si je v Pragi ustvaril lepo pozicijo kot igralec in tudi kot režiser. Pri tem pa niso bile odločilne samo njegove umetniške kvalitete: odločilna je bila tudi okolnost, da je v najkrajšem času obvladal češki jezik z vsemi njegovimi finesami, kar pohvalno priznava tudi kritika.

Rogoz pa ni samo stremel za tem, da bi si ustvaril in utrdil pozicijo. Smatral je za svojo moralno dolžnost da utre jugoslovenskim dramatikom delom pot na češki oder. To izvršuje v okviru Slovenskega inštituta v Pragi, ki je prevzel iniciativno za sodelovanje med slovenskimi gledališči, zlasti glede izmenjave komadov, režiserjev in igralcev.

Tako je že 1. 1930. prišlo do uprizoritve Ogrizovičeve »Hasanaginice« v Rogozovi režiji. Uprizoritev je imela velik uspeh. Po manj uspelem Dimovičevem »Kraljeviču Marku«, je Rogoz lani v jeseni pripravil za Svandovo divadlo Nušičevo komedijo »Sumnjivo lice«, ki je imela velik uspeh pri občinstvu in kritiki: zdaj se je tudi Narodno divadlo odločilo za uprizoritev Nušičeve komedije »Gospa ministrica« v prevodu Jaroslava Urbana in v režiji Zvonimirja Rogoza.

Premiera tega komada je bila 7. januarja. Uspeh je bil nepričakovano velik, tako da moremo že danes soditi, da bo »Gospa ministrica« najuspešnejši komad v letošnji sezoni. Doselej je bilo že 6 repriz in pri vsaki teh repriz je bilo Stavovsko gledališče (podružnica Nar. divadla) že več dni pred predstavo do zadnjega kotička razprodano. Pri predstavi se vršijo aplavzi kar na odprti sceni. Uprizoritev pa ni samo blagajniški uspeh. O komadu samem kakor o njegovih izvrstni uprizoritvi se je tudi kritika izrekla prav pohvalno. Naslovno ulogo je z veliko spretnostjo ustvarila G. Zdenka Baldovala, ulogo Ninkoviča pa igra Rogoz.

Komedijo je bilo treba za praško publiko nekoliko spremeniti in prilagoditi češkim razmeram. V teku režijske predelave je morala izostati kar četrtina originalnega besedila, eno tretjino pa je bilo treba predelati. Komad je pri tem morda izgubil del

svoje izvornosti, vendar pa je tako postal razumljivejši in češki publiki dostopnejši. Zadnji čas se Rogoz z uspehom uveljavlja tudi v češkem zvočnem filmu. Kakor je podoba, bo tudi na tem novem polju umetniškega udeleževanja uspel. Po prvem poskusu v manjšem filmu »Ferdiš Pistoř« je bil lani v poletju angažiran za veliko

filmsko delo »Ekstaza«, ki ga je pripravljala praška produkcijska družba Slaviafilm. V tem filmu igra Rogoz v režiji Gustava Mahaty (ki je pred leti režiral tudi film

»Erotik« z Ito Rino) eno izmed treh glavnih ulog. Pretekli teden je bila v Pragi svečana premiera, sedaj pa teče film v dveh praških premierskih kinematografih.

»Ekstaza« je nov resen poizkus češke filmske produkcije, napraviti mednarodni film velikega formata. Delo je v umetniškem pogledu na višini. Tudi nemški nacionalni »Prager Tagblatt« priznava resno umetniško hotenje, izraženo v tem filmu, ki po mnenju tega lista presega povprečje čeških filmov. Režija kaže vplive ruske filmske umetnosti in se v marsikaterem pogledu oddaljuje običajni šabloni. Režijski in fotografski domisleki vzbujajo posebno pozornost. Navzlic vidnemu napredku pa ima delo seveda tudi svoje hibe, ki se bodo morda dale še naknadno popraviti. Nekatero sceno se preveč raztegnjeno, kar lahko zlasti povprečnega gledalca utruji.

Glavno žensko ulogo je z uspehom igrala Heda Kiešlerova, glavni dve moški ulogi pa sta ustvarila Zvonimir Rogoz in Aribert Moz. Rogoz je s svojo živo igrjo v filmu vsekakor uspel in ga je produkcijska družba zavezala tudi za bodoče filmanje. Priponiti je še, da je Rogoz svojo težko in ne baš hvaležno ulogo uspešno odigral v vseh štirih verzijah, namreč v češki, nemški, francoski in v internacionalni (ki je namenjena predvsem za imprintsizacijo v poljubni jezik), kar je režiser omogočil tudi s tem, da je dialog skril na minimum). Film je že prodan v Belgijo, Egipt, Francijo, Madžarsko, Nemčijo, Poljsko, Avstrijo, Rumunijo, USA in Švico.

Ze v teku letošnjega leta namerava gospod Rogoz prirediti kratko gozovanje v Ljubljani, kjer si je ohranil mnogo prijateljev, pa seveda tudi v svojem rodnem mestu Zagrebu, kjer mu ni bilo usojeno napraviti kariere. —k.

Debut gđ. Verbičeve v ljubljanski operi

V soboto se nam bo predstavila v opernem gledališču gđ. prof. Milena Verbičeva kot Marta v D'Albertovi operi »Nizavac«. S svojim kultiviranim glasom in muzikalnim znanjem si je že lansko leto na produkciji operne šole pridobila častno priznanje kritike in občinstva. Ob tej priliki je napisal skladatelj in kritik G. Emil Adamič, da je dosegla senzacionalen uspeh in da lahko upa na bodoče operne lavoričke. Gđ. Verbičeva je že v zgodnji mladosti zrasla v muziki, saj doma igrajo skoraj na vse instrumente. Iz liceja je stopila na konservatorij in bila takoj sprejeta v drugi letnik. Poleg solopetja je študirala tudi klavir, katerega danes poučuje na zavodu. Iz želje po večjem udeleževanju (zanima se skoraj za vse umetnostne panoge in se bavi celo s študijem zgodovine gradov na Slovenskem) se je lansko leto posvetila tudi opernemu študiju. Gosp. ravnatelj Hubad je gđ. Verbičeva že ponovno nagovarjal, da naj opusti k operi, vendar se je za svoj debut šele sedaj odločila za gostovanje. Za svoj debut v naši operi si je izbrala muzikalno in igralško zelo naporno in težko ulogo Marte, v kateri hoče pokazati vse svoje umetniško

BOHEMSKI

S. K. ILIRIJE

KARNEVAL

4. II. UNION

Ronny-Jazz — Konkurenca mask

Domače vesti

• **Predavanje o Sloveniji na Poljsem.** Na inicijativu Poljsko-jugoslovenskega društva v Poznaniu je g. dr. Hawecka, lektorica srbsko-hrvatsko-slovenskega jezika priredila predavanje o Sloveniji. Na kratko je predavateljica podala zgodovino Slovenec in gospodarski razvoj ter je poudarjala visoki intelektualni nivo naroda, ki je lahko pomemben na delovno mesto, da v Sloveniji sploh ni analfabetov. Slednjega je s pomočjo številnih skriptičnih slik opozorila na lepoto slovenske zemlje, na folklor in šege našega ljudstva.

• **Louis Adamič potuje.** Louis Adamič, ugledni ameriški pisatelj in naš rojak v Belgiji pri Grosupljem, ki se je bila zaradi nedavnega vnela tako živahna kulturna debata v naši javnosti, je v ponedeljek prispel v Ljubljano, nato obiskal svoje v rodni vasi in se odpeljal v Zagreb. Louis Adamič je z gospo soprogo več mesecev bival v Dubrovniku, zadnji čes pa je prenočeval v Jugoslavijo in se je spetoma pomudil v Sarajevu, Beogradu in Zagrebu.

• **Spremembe v državni službi.** Z odlokom banke uprave dravske banovine je imenovan dr. Josip Holeva za primarija pri javni bolnici v Brezicah v 5. položajni skupini, dr. Joža Pavlin iz Ljubljane za uradniškega pripravnika pri javni bolnici v Murski Soboti. Za služitelje 2. položajne skupine pri državni bolnici za duševne bolezni na Studencu so imenovani: Anton Karun, Franc Markelj, Peter Plankar, Jožef Šobčan, Franc Šetar in Ivan Usnik.

• **Franz Josefova grenčica je izvrstna proti bolečinam v križu in hrbtu.**

• **Zadušnica za utopljence »Daksek«.** Danes poteka tretja obilnica katastrofe Jugoslovenskega parnika »Daksek«, ki se je z vso posadko potopil v Biskajskem zalivu, v tej grobnici številnih parobrodov in mornarjev. Rešen ni bil niti en mornar. Katastrofa je bolesto odjeknila v vsej Jugoslaviji. V spomin na ta žalostni dogodek se bo v soboto vršila v cerkvi sv. Petra v Splitu zadušnica za žrtve te grozne katastrofe.

• **Svedska vojna ladja na našem Jadranu.** 23. t. m. prispe v Boko Kotorsko svedska križarka »Frigata«, ki ostane nekoliko dni v naših vodah. To je prva svedska vojna ladja, ki poseti jugoslovenska pristanišča.

• **Potovanje »Kraljice Marije«.** V Split je predvčerajšnjim donovilo luksuzni parobrod »Kraljica Marija«. Prevzel bo tamkaj potatko in prevoz, potem pa krene v Benetke, odkoder se bo 1. februarja podal na prvo letošnje potovanje. Z ladjo se bo vozilo 250 Anzlezer, ki posetijo Split, Dubrovnik, Krf in Eriopt, odkoder se 27. februarja vrnejo v Benetke. Drugo potovanje za Carigrad se prične 18. marca. Nadaljnja potovanja so projektirana za Grčijo, Palestino in Egipt.

• **Ekonomsko združenje zdravnikov Jugoslavije** bo imelo 28. t. m. ob 18. v predavalnici interne klinike v Zagrebu, Draškovičeva ulica 19. svoj prvi občni zbor s poročili društvenih funkcionarjev in ureditvijo članarice za prihodnje leto. Člani naj po društvenih prirediteljih svoje predloge tajniki dr. Müllerju, Zagreb, Jelčićev trg 15. I. nadstropje.

• **Združenje trgovcev za srez Krško** ima svoj redni letni občni zbor v nedeljo 12. februarja ob pol 3. popoldne v Krškem hotelu Gregorijev s občinskim dnevnim redom. Proti članom, ki se brez predhodne tehtne opravilne ne bi udeležili občnega zbora, bo uprava postopala v smislu člena 8 pravil.

Zvočni kino Ideal
Senzacija! Premiera! Pozor!
Trgovci z belim blagom na poslu
Oglejte si njih podlo delo v filmu

Roman male Inge

Maria Solveg, Oskar Marlon
Oskar Homolka, Kurt Gerron

Predstave ob 4., 7. in 9. zvečer!

znanje. Preverjeni smo, da bo mlada umetnica to tudi dosegla in si pridobila občinstvo.

Mariborsko gledališče

Po nekajletnem preseljenju smo imeli v nedeljo zvečer zopet premiero Kalmánove priljubljene operete »Grofica Marica«, in sicer v novi režiji g. Bachmanna in z deloma novo razdelitvijo glavnih vlog. Dasi je ta nova režija in sploh uporičevstvo splošno dobro, je vendar vsaj nekoliko slabša kakor je bila prva pred leti. Vseeno se pozna, da je pravičljive silno nazlo in površno. Mimo tega moramo grajati nekatere temeljne »muzične« pogreške. Kraj dozajanja je vendar v Rumuniji, na odrju pa izgleda vse bolj madžarsko, kakor rumunsko. Celo trakovi, ki jih nosijo pri sprejemu Marice, so sestavljeni v madžarskih barvah! Naposled pa tudi besedilo tako polno neodpustljivih germanizmov, da človeka ušesa bole, ko jih poslušamo. Ali gledalciše res nima nikogar, ki bi se jih lotil vsaj s površno jezikovno pilito?

Grofica Marica, ki jo je nekoč podala gd. Lubejeva, igra in poje sedaj naša primadonna gd. Pavla Udovičeva z ocnjem in šarmom. Pr-jeten je tudi g. Sancin kot grof Faslo, dasi naš igralsko ne zadovoljuje popolnoma; vsaj vedno ne. Dobro karakteriziran in nepretiran je g. Skrbniška knez Populosec, razjiran pa g. Harastoviča baron Zupan Ljubko komteso Lio igra in poje gd. Barbičeva. Damhofsjevo igra gd. Starčeva, cigancko gd. Čeničeva, knežvino Kudensteinovo pa za. Savinova. Več ali manj posrečene so tudi ostale ulo-

• **Gradba Obrtniškega doma v Čakovcu.** Društvo obrtnikov v Čakovcu je sklenilo, da prične za letošnji pomlad gradbo Obrtniškega doma. Mestna občina bo v to svrbo dala brezplačno na razpolago primerno stavbišče. Izpolnila se bo torej v bližnji bodočnosti želja tamkajšnjih obrtnikov, da dobe svoj lastni dom, v katerem najdajo brezplačno streho obubožani obrtniki.

• **Nov grob.** Včeraj je po kratkem težkem trpljenju preminil g. Makso Zargi, trgovec in posestnik v Kamniku. Kamničani bodo svojega splošno priljubljenega sosednjega sprejeli k večnemu počitku na pokopališču na Zalah jutri ob 16. popoldne. — Včeraj zjutraj je ugrabila smrt upokojenega rotacijskega strojnika Narodne tiskarne g. Franca Učeka. Pokojini je nad 25 let vzorno deloval v naši tiskarni, bil je vestna zanesljiva moč. Vsi, ki so ga poznali, so ga visoko cenili in spoštovali kot značajnega, simpatičnega moža. Pogreb bo danes ob 16. iz Rožne doline Cesta X/25. na pokopališču na Viču. — Bodi jima lahka zemlja, težko prizadetim svojem naše iskreno sožalje!

• **Himen.** Poročili so se g. Pero Šterk in gd. Zlata Maličeva ter g. dr. Egon Bassin, zobozdravnik v Ljubljani in gd. Tatjana Karba iz Kamnika. Bilo srčno!

• **Naši v Južni Ameriki.** Jugoslovensko društvo »Kosoroc« v mestu Puerto la Plata v Argentini je nedavno imelo svoje letno glavno skupščino. Društvo je s svojim humanitarnim delovanjem dvignilo svoj ugled pri naših izselencih kakor tudi pri tamkajšnjem meščanstvu. Društvo ima sedaj 4409 pezo, ki se bodo porabili za gradbo »Jugoslovenskega doma« Ministrstvu prosvete v Beogradu je društvo poslalo prošnjo za dobavo šolskih knjig, da se bodo otroci lahko naučili materinskega jezika.

• **Na Kordunu je sneg 1 meter visok.** Kakor javljajo iz Splita, prihajajo vlaki tjakaj z velikimi zamudami zaradi visokega snega v Liki. Največ snega je pri Ogulinu. Na primorju je burja prenehala. Predvčerajšnjim je padalo snežen, a le malo časa. Temperatura se je nekoliko dvignila.

• **Sreča v nesreči.** Iz Cerknice nam pišejo: Na Raketu se je primerila nesreča, ki je domala zahtevala tri žrtve. Gospod Ivo Zumer mlajši se je peljal z avtom k večernemu vlaku na postajo. S seboj je povabil tudi tukajšnjega sodnika g. Probinarja, doma iz Ljubljane. Čim je avto dospel do meščanske šole, je voznik ugrizel voz, ki mu je prihajal nasproti. Avto je vozil pravilno na levi strani. Na neumljiv način pa sta konja z vozom zavozila v drveči avto. Nudil se je strašen pogled. Voznik Josipino Rjavševjo je sunek vrzel z voza v jarek. Konja sta skočila na hladnik. Zaradi silnega udara je en konj oslepel. Sodik Probinar in Zumer, ki sta sedela v prednjem delu avta, sta odnesla zdrave ude, izvzemši male praske zaradi ubite šipe. Zumer pa trpi na poškodbah avtomobila okoli 2000 Din škode. Ze nekaj dni brije na Krasu ostra burja. Nastali so snežni zameti, ki so mestoma onemogočili avtobusni promet. Otroci iz daljnjih vasi ne morejo v šolo.

• **Cudna nezgoda.** V osištehi bolnici je bil pri cirkularni žagi zaposlen bolniški sluga Ivo Stanković. Žaga je odbila kos lesa, ki je slugo udaril na želodec. Stanković je že naslednjega dne podlegel poškodbam.

• **Na potu domov je zmrznil** te dni 45 letni posestnik France Prime iz Koroške vasi v novomeškem srezu. Ves dan je delal v svoji zidanihi na Pristavi, zvečer pa je krenil proti domu. V temi je siromak zgrešil pot ter zagazil v velik sneg in omagal. Drugo jutro so ga našli zmrznjenega komaj kake četrt ure daleč od njegovega doma. Tragično smrt dobrega in priljubljenega posestnika, ki je zapustil ženo in 10 nepreskrbljenih otrok, obžaluje vsa pogradska fara.

• **Samega sebe je okradel.** V Novem Sadu je policija aretirala Stjepana Halasa, lastnika »Orient-Radio«, ki je bil osumljen, da je izvršil fingiran vlom v lastno trgovino ter na ta način osleparil svoje upnike in odjemalce. Trdil je, da so mu vlomilci odnesli deset radio-aparatur, šest zvočnikov in mnogo drugega materiala. V teku preiskave je policija izsledila teh deset aparatov v raznih zastavljavnicah, kjer jih je Halasa sam zastavil za minimalne zneske, nasproti strankam pa se je izgovarjal, da je aparate zaradi popravila moral vrniti tovarni. Halasa je sedaj v preiskovalnem zaporu.

• **Stroga obsodba nevarnega tatu.** Pred okrožnim sodiščem v Novem mestu je bil obsojen na 2 leti in pol robije 32 letni bivši zidar, Rudolf Keržolj, doma iz Cviblica pri Trebnjem, ki je lani v Ljubljani v par tednih ukradel več koles ter jih razprodal

ge: g. Furjana baron Liebenberg, g. Današič ritmojster Grosavescu, g. Tovornika Penižek in g. Rasbergerja sluga Ceko. Zbor in balet poživljata po svojih močeh celotno predstavo in tudi orkester je pod vodstvom dirigenta g. Herzoga dorasel svoji nalogi.

R. Rehar.

Vsi prijatelji lepe knjižernosti, esaja in literarne kronike, ki se hočejo natančneje seznaniti s stanjem domače in tujih literatur ter s splošnimi kulturnimi problemi, ki zanimajo našo dobo, naj postanejo naročniki »Ljubljanskega Zvonca«. Naročnina (120 Din na leto) se lahko plačuje v obrokih. Časopis izhaja na štirih tiskovnih polah redno vsakega 15. v mesecu.

Smrt prof. S. F. Platonova. Ruska zgodovinska veda je v zadnjem času izgubila dva svoja ugledna predstavitelja: v Pragi je umrl prof. K. Zevetler, v Samaru ob Volgi pa je izdihnil Sergej Fjodorovič Platonov, največji ruski zgodovinar zadnjih dveh desetletij. Prof. Platonov je bil že pred vojno član Ruske akademije. Znanstveno kariero je začel l. 1888 na petrograjski univerzi, kjer se je habilitiral z razpravo o starorubskih poročilih in pripovedkah o dobi »veliki vstaje«. S to razpravo se je pridružil tako zvanim petrograjski šoli ruskih zgodovinarjev, ki je zbiranju in kritičnemu obdelovanju virov dajala prednost pred velikimi historičnimi koncepcijami in sintezami. O »veliki vstaji« je napisal Platonov svoje največje in naipomembnejše znanstveno delo, socialno in politično zgodovino Rusije v drugi polovici 16. in na začetku 17. stoletja. Poleg tega chef d'oeuvre je prof. Platonov

Zdaj že trdi vsak pedant: Slamič, ta je pravi fant! On edini zna postreči, da je vsakomur povšeči!

po Dolenjskem. Strogo so ga obsodili zaradi tega, ker je nepobojljiv in zelo nevaren tat. Obsojen je bil že devetkrat in je pred dvema letoma v mariborski kaznilnici odslužil 6 letno težko ječo.

• **Avtobusni izleti na Bloke, Jezerško in v Rakitno.** Kakor poleti tako bo tudi pozimi prirejela Zveza za tujski promet avtobusne izlete v zimskosportne postojanke. Pričenši 28. t. m. bo vsako soboto izlet na Bloke, vsako nedeljo pa na Jezerško in v Rakitno. Bloke: odhod vsako soboto ob 15.30, povratek v Ljubljano v nedeljo zvečer. Cene direktne vožnje tja in nazaj 15 Din za osebo. Prenočišče preskrbi »Putnik«. Prijave za ta izlet se sprejemajo vsakokrat do petka do 18. ure. Jezerško: odhod vsako nedeljo ob 7. zjutraj, povratek zvečer. Cena vožnje 55 Din za osebo. Rakitna odhod vsako nedeljo ob 8. zjutraj, povratek zvečer. Cena vožnje 20 za osebo. Avtobusi odhajajo vedno z dvorišča pri »Figovcu«. Vozovnice proslaja samo »Putnik« v Ljubljani, Gajeva ulica.

• **Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in skrobno perilo v najlepšo izvršitev.**

Smučarka! Smučar!
Vitamin C.
JAFFA POMARANČA

Iz Ljubljane

• **Ob imenovanju dr. inž. Miroslava Kasala za rednega profesorja.** Kakor je poporočalo včerajšnje »Jutro«, je bil izredni univ. prof. dr. inž. Miroslav Kasal imenovan za rednega profesorja na tehnični fakulteti univerze v Ljubljani. Prof. Kasal je odlični praktik in teoretik železobetonskih konstrukcij ter je zgradil doslej nad 60 železobetonskih mostov in mnogo visokih zgradb. Prof. Kasal je avtor znanega specialnega strokovnega dela »Železobetoni v teoriji in praksi«, v tisku se nahaja njegova »Gradbena mehanika in teoriji in praksi v rokopisu pa pripravlja »Železobetonske konstrukcije v inženjerski in gradbeni praksi«, »Tabele in grafikonji za kontinuirne in okvirne konstrukcije ter »Dimenzioniranje in ekonomija železobetona v grafikonih. Odličnemu znanstveniku, ki s svojimi deli tako marljivo bogati našo strokovno literaturo, naše iskrene čestitke!

• **Ljubljano barje nekajd in sedaj.** Drevi ob 20. se bo vršila v Delavski zbornici 5. poljudno znanstveno predavanje pri-

• **Československi Obec v Ljubljani** potrdi v soboto 28. t. m. o 8. hod. večer v restavraci Zvezda debatni večerek za finančni prof. dr. Bouriana. Loutkařský odbor pripravuje na udelež. t. j. 29. t. m. velkovo vravnovno hru »Robinson Crusoe«. Blížil bude uverženje v soboto.

• **Ramazan Bajram, največji muslimanski tridnevni praznik** se začne 28. t. m. Ta praznik sledi štiridesetdanskemu postu ter je posvečen prijateljstvu in dobrotlosti Muslimani v državni službi imajo ta dan prost. Prvi dan praznika bo zjutraj ob 6.30 voljaški duhovnik — imam g. Ahmetšević opravil molitve za vojake in meščane muslimanske vere v nalašč zato urejenem prostoru vojašnice Vojvode Mišiča v Metelkovi ulici.

• **Predavanje o lepem vedenju v četrtek, 26. t. m. ob 18.15 v dvorani Delavske zbornice.** Prispevke za kurjavo 3 Din. Vstop prost. TKD Atena.

• **Redni občni zbor društva železniških upokojencev** bo v nedeljo 5. februarja ob 14. v salonu pri »Levue«

• **Razvoj otroških nalezljivih bolezni.** Januarski mraz je močno zajezil razvoj otroških bolezni, ki so se zlasti decembra pojavile tudi v mestu pri več družinah. Hitre in smotrene higienskopolitne odredbe mestnega fizikata so bile tako učinkovite, da se davica in škrlatinka v mestu nista epidemično razpasli po družinah in osnovnih šolah. Ob koncu preteklega leta je bilo v mestu 9 primerov davice, do 21. t. m. pa je bilo prijavljenih še 9 novih obolenj; 15 jih je ozdravelo, 1 je umrl, 2 se bolelaha. Novih obolenj ni. Na škrlatinki je ostalo ob koncu leta 12 bolnih otrok, prijavljenih je bilo do 21. t. m. še 5, skupaj torej 17. Ozdravelo jih je 7, umrl 1, ostali še bolelajo. Mestni fizikat je odredil desinfekcijo stanovanj bolnih otrok in razredov prizadetih šol. Zdravstveno stanje šoloobveznih otrok pa je v splošno povoljno.

• **Številni poškodovanci.** Triletni otroček hlapca pri baronu Codelliju na Kodeljevem Marjan Miklič je včeraj dopoldne segel po neki steklenici v kuhinji in jo seveda takoj nesel k ustom. Kmalu pa se je pričel malček tresti in bruhati, kajti v steklenici je bila ocetna kislina in je fantek napravil prekapak požirek. Prav tako se je po nesreči zastrunila včeraj 22 letna delavčeva žena Mihaela Groznikova iz Šmarji, ki je zamenjala zganec s še hušjim stropum. V strojni tovarnah se je hudo ponesrečil 54 letni delavec Ivan Mehle iz Babne gorice. V tovarni je nakladal težko železje pa mu je padel težak kos na nogo in mu jo zmečkal. Drugi kosi pa so prileteli tudi na glavo in na desnico. Štiriletni Ivan Stanovčan z Ižanske ceste je doma v kuhinji tako nerodno padel, da si je ziomil desno nogo. Ada Veršćakova, hči klobučarja iz Jarš, pa je padla pred hišo in se močno poškodovala na glavi. Zasebnica Amalija Gogalova je iz Most je padla včeraj pod stopnicah in do bila huče notranje poškodbe. Vsi poškodo-

Dvojni namen
nove kombinacije joda in kalcijore
NEGI ZOB
povzdiguje uporabo

Jod-Kalikloca!

zobne paste do stopnje in naloge resnega medicinskega pomena.

TELO POTREBUJE JOD
za obrambo proti predčasnemu poopnjenju arterij, proti tvorbi gošče proti škrofulozni in drugim obolenjem.

JOD-KALIKLORA
zobna pasta dovaja telesu jod v pravilnih dozah, pri tem pa blesteč obeli zobovje, odpravi zobni kamen, preprečuje njegove nove tvorbe spopolnjuje zobno skelino, okrepi zoberno, obvaruje grlo pred infekcijami ter ohrani

zobovje trajno zdravo!
DROGERIJA GREGORIC, LJUBLJANA
Prešernova ulica.

spisal več monografij, učnih knjig in celo vrsto poljudnih zgodovinskih knjig. Kot popularizator zgodovine je bil skoraj neprekosljiv; mnogo mu je koristilo, da je bil izvrsten stilist in poznavalec ruskega jezika. Prav tako je slovel kot odlični predavatelj in izpodbuden oranzator ruskega srednjega in visokega šolstva. L. 1930, so ga naprotniki denuncirali in začeli javno kampanjo proti niemu. Prof. Platonov je bil suspendiran, izključen iz akademije in aretiriran. Prebil je mnoge mesece v zaporu, na posled pa so ga izgnali v Samaru, kjer je bil interniran. Tu je sedaj umrl kot 72letni starec, prežanjan in ponižan od onih, ki uganjajo tudi v znanosti strankarsko - politični teror, ki na temu velikemu socialnemu zgodovinarju Rusije niso segli niti do gležnjev.

Kulturni buđet českoslovaške republike. Českoslovaški prosvetni minister dr. Darer je te dni v parlamentu ponovno poročal o svoji prosvetni politiki. Pomenamo nekatere zanimivosti: Proračun za visoke šole je bil kljub krizi celo nekoliko povšarjen, vendar pa so morah znižati subvencije za razne znanstvene institute. Subvencije za umetnostne namene so znižane za 24 odstotkov. Postavka za ljudsko prosveto v zgojjo je znižana kar za 55 odstotkov. Na očiitek: da »na Českoslovaška prevedč srednjih šol, ki vzgajajo preveč razumnistva, je minister odgovoril med drugim to-le: »Stremljenje po večji izobrazbi je bilo za naš narod vseskoraj značilno, prav tako za ostale narodnosti v naši državi. To stremjenje pa ima tudi druge vzroke, ki izvirajo

rodoslovne sekte Munejskega društva in Slovenije. Predaval bo g. generalni inspektor inž. Sbrizaj o »Ljubljanskem barju nekajd in sedaj« torej o stvari, ki mora zanimati vse Ljubljance. Zanimivo je vendar, da je bilo Ljubljansko barje nekoč jezero, ob katerem so si ljudje pragodovinske dobe postavili svoja mostička, in vse od tedaj preko rimske dobe in srednjega veka do današnjih dni, ko se trudijo za osuševanje Barja, bomo slišali in v skriptičnih slikah videli razvoj Ljubljanskega barja. Sekcija upa, da bo s tem velezanimivim predavanjem ustregla vsemu občinstvu, ki ga vabi na čim številnejšo udeležbo. Vstopnina je običajna.

• **Predavanja in kulturni filmi za zgradbo Sokolskega doma v Šiški.** Jutri bo drugo predavanje pod okriljem ZKD v Sokolskem domu v Šiški. Zadnje predavanje o gospodarski in socialni krizi je vzbudilo veliko zanimanja. Jutri bo predaval g. prof. Stepinšek Drago o »Povojni Evropi in njenih političnih razmerah«. Drugi del večera pa je namenjen kulturnim filmom. Predavanje se prične ob 20. Vstopnina je 2 do 4 Din.

• **Litaipe v društvu »Krkac«.** V petek 27. t. m. bodo govorili v društvu »Krkac« pri Mikliču o največjem kitajskem pesniku Litaipeju pesnika dr. Alojzij Gradnik in Miran Jarc ter publicist Mirko Javornik. Po predavanju bosta dr. Gradnik in Miran Jarc delila avtograme na svoje dosedaj izišle knjige. Večer bo gotovo eden najzanimivejših. Godba Jazz Odeona! Brez vstopnine.

• **Violinski koncert Karla Karla Rupla.** Najodličnejši slovenski violinist g. Karel Rupel priredi tudi v letošnji sezoni samostojni violinski koncert in sicer v ponedeljek 6. februarja v Filharmonični dvorani, na kar že danes opozarjamo vse številne prijatelje našega violinskega virtuoza. Vstopnice bodo od ponedeljka dalje v pred. prodaji v Matični knjižarni.

• **Interneta produkcija gojencev drži konservatorija Ljubljanskega,** na kateri nastopijo gojenci Franko Otakar, (klavir) Gnas Kazimira (klavir), Zita Peter (klavir), Kristian Anica (sopran), Sporn Olga (klavir), Sever Marko (violina), Mahkota Marjana (klavir), Zagar Drago (bariton), Drmota Anton (klavir), Burger Drago (tenor) in Adamič Bojan (klavir), bo v ponedeljek 30. t. m. ob 6. zvečer v Filharmonični dvorani. Podrobni spored javimo.

• **Československi Obec v Ljubljani** potrdi v soboto 28. t. m. o 8. hod. večer v restavraci Zvezda debatni večerek za finančni prof. dr. Bouriana. Loutkařský odbor pripravuje na udelež. t. j. 29. t. m. velkovo vravnovno hru »Robinson Crusoe«. Blížil bude uverženje v soboto.

• **Ramazan Bajram, največji muslimanski tridnevni praznik** se začne 28. t. m. Ta praznik sledi štiridesetdanskemu postu ter je posvečen prijateljstvu in dobrotlosti Muslimani v državni službi imajo ta dan prost. Prvi dan praznika bo zjutraj ob 6.30 voljaški duhovnik — imam g. Ahmetšević opravil molitve za vojake in meščane muslimanske vere v nalašč zato urejenem prostoru vojašnice Vojvode Mišiča v Metelkovi ulici.

• **Predavanje o lepem vedenju v četrtek, 26. t. m. ob 18.15 v dvorani Delavske zbornice.** Prispevke za kurjavo 3 Din. Vstop prost. TKD Atena.

• **Redni občni zbor društva železniških upokojencev** bo v nedeljo 5. februarja ob 14. v salonu pri »Levue«

• **Razvoj otroških nalezljivih bolezni.** Januarski mraz je močno zajezil razvoj otroških bolezni, ki so se zlasti decembra pojavile tudi v mestu pri več družinah. Hitre in smotrene higienskopolitne odredbe mestnega fizikata so bile tako učinkovite, da se davica in škrlatinka v mestu nista epidemično razpasli po družinah in osnovnih šolah. Ob koncu preteklega leta je bilo v mestu 9 primerov davice, do 21. t. m. pa je bilo prijavljenih še 9 novih obolenj; 15 jih je ozdravelo, 1 je umrl, 2 se bolelaha. Novih obolenj ni. Na škrlatinki je ostalo ob koncu leta 12 bolnih otrok, prijavljenih je bilo do 21. t. m. še 5, skupaj torej 17. Ozdravelo jih je 7, umrl 1, ostali še bolelajo. Mestni fizikat je odredil desinfekcijo stanovanj bolnih otrok in razredov prizadetih šol. Zdravstveno stanje šoloobveznih otrok pa je v splošno povoljno.

• **Številni poškodovanci.** Triletni otroček hlapca pri baronu Codelliju na Kodeljevem Marjan Miklič je včeraj dopoldne segel po neki steklenici v kuhinji in jo seveda takoj nesel k ustom. Kmalu pa se je pričel malček tresti in bruhati, kajti v steklenici je bila ocetna kislina in je fantek napravil prekapak požirek. Prav tako se je po nesreči zastrunila včeraj 22 letna delavčeva žena Mihaela Groznikova iz Šmarji, ki je zamenjala zganec s še hušjim stropum. V strojni tovarnah se je hudo ponesrečil 54 letni delavec Ivan Mehle iz Babne gorice. V tovarni je nakladal težko železje pa mu je padel težak kos na nogo in mu jo zmečkal. Drugi kosi pa so prileteli tudi na glavo in na desnico. Štiriletni Ivan Stanovčan z Ižanske ceste je doma v kuhinji tako nerodno padel, da si je ziomil desno nogo. Ada Veršćakova, hči klobučarja iz Jarš, pa je padla pred hišo in se močno poškodovala na glavi. Zasebnica Amalija Gogalova je iz Most je padla včeraj pod stopnicah in do bila huče notranje poškodbe. Vsi poškodo-

Ali potrebujete čistilno sredstvo?
Zgodaj zjutraj dosežete normalno lahkonno izčišćenje, če vzamete prejšni večer 2-3 dražice ARTINA. Dobite se v vseh lekarnah. Vsebinska ikatlice po Din 8-
zadostuje za 4 do 6 krat.
Odobreno od Ministar. soc. politike in narodnega zdravja San. oddel. 5. Br. 12258 od 12. julija 1932.

vanci se zdravijo v Ljubljanski splošni igl-nici.

• **Večni tepeži in poboji.** Pred delžnim sodiščem, tako pred senatom, kakor tudi pred sodnikom pojedincem so vsak dan na vrsti razni uboji, poboji in tepeži. Kol in nož sta glavno bojno orodje. Sodnik pojedinec je včeraj obravnaval kazensko zadevo, v katero sta bila zapletena šunkarjev Janez in Kepičev France iz Most pri Kamniku. Obtožena sta bila, da sta v tepežu zakrivila težko poškodbo Jožeta Stareta, ki je za posledicami aprila lani umrl. Neko nedeljo sta Janez in France z drugimi balinami na gostilniškem dvorišču. Pa je Stare začel sitnariti in izzivati. Z nožem je šel najprej na Janeza, ki ga je udaril z metilnim držajem po glavi, da se je držaj prelomil, nato pa je Stare skočil proti Francetu, ki mu je vrzel krogi v glavo. Oba sta se danes zagovarjala s silobranom, kar pa ni pomagalo. Bila sta obsodena prvi na 5, drugi pa na 4 mesece strogega zapora. — Ne navaden pa je bil primer Lojzeta iz Vel. Lok pri Vačah. Ta je ponco udaril z nekim ostrim predmetom posestnika Ribiča, katerega žena je Lojzetaova teta. Obtožnica je očitala, da je starega Ribiča ponco uskal z nožem nad levo oko. Lojze je sodniku veselo izjavil: »Nisem ga z nožem, s vilami sem ga oplazil.« Sodba: 40 dni zapora, pogojno za 3 leta.

HUNYADI JANOS neprecenljive usluge. Zanesljivo, milo in odvajajoče učinkujoča poživni ves organizem. Pazite na etiketo z rdečim srednjim poljem! Dobiva se v lekarnah, drogerijah in vseh bolj-ših trgovinah.

• **Tatinska roka poveod.** Na glavnem kolodvoru je v torek popoldne pri prihodu osebnega vlaka ob 13.46 ukradel spreten tat trgovskemu potniku Rafaelu Schalu s Dunaja manjšo ročno torbico, v kateri so bili različni vzorci belega platna in raznega blaga. Okradenec je zadelo sicer takoj prijavi, vendar je ostalo zasledovanje gosije brezuspešno. — V Beličevi gostilni na Kavškovi cesti je odnesel nekdo Alojziju Šolarju enokrovno nikelnasto žepno uro, vredno 350 Din. Iz kuhinjske shrambe v Pražakovi ulici je nekdo ukradel Ivanki Dročević 80 Din gotovine in par kožnatih rokavic v vrednosti 150 Din. Pred tatovi tudi mlekarice niso več varne. Tako je odnesel nekdo mlekarici Ivani Dimnikovi iz Studenca z vozička v Mostah več posod z mlekom vred v vrednosti 70 Din. Pred žensko bolnico na Stari poti pa je ukradel nekdo z avtomobila peka Dolinarja Franceta košaro kruha v vrednosti 190 Din.

• **Stroga obsodba zaradi žaljenja Veličansteve.** Pred sodnikom pojedincem se je včeraj vršila kazenska razprava proti dninarju Jožetu P. iz neke vasi pri Škofji Loki, ki je grdo žalil krajla in krajičce in hujskaško govoril proti Srbom. Po čleau 307 kaz. zak. in čleau 5 zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi je bil Jože, ki se je sicer zagovarjal s pianostjo, a so priče precizno potrdile vseeno obtožbe in zanikale pianost, obsojen na 3 mesece in 19 dni strogega zapora. Jože je kazen sprejel. Ugotovljeno je bilo, da je Jože nepisem, kar je prav redek pojav med mlajšo generacijo.

• **2. družabni večer primorskih akademikov** bo 1. februarja v Trgovskem domu. Razpošiljajo se vabilna. Na večeru nastopijo

Iz Maribora

Svetosavska proslava. Pravoslavna cerkvena občina bo priredila jutri dopoldne ob 11. v veliki Unionski dvorani svečano proslavo sv. Save z običajnim cerkvenim odredom in rezanjem kolača. Po obredu bo predaval profesor zagrebške medicinske fakultete dr. Laza Popović, nakar bo sledil nastop devetega zborna klasične in realne gimnazije ter državnega moškega in ženskega učiteljskega zvečer bo v isti dvorani tradicionalna proslava s sodelovanjem vojaške godbe. Nastopi tudi mariborski pevski zbor ob spremljevanju godbe, ki bo izvajala pesem o Mariboru, katero je uglasbil kapelnik vojaške godbe g. kapetan Svoboda.

Lep jubilej dela. Pri tukanjski trčki Brandl, izdelovalnici orgel in klavirjev, je slavil te dni 25 letnico svetega dela orglarski mojster g. Jakob Prašnik iz Vrbanove ulice, Cestitamo!

Ljudska univerza. Jutri ob 20.15 bo predaval primarij g. dr. Janko Drnovšek o vprašanju, kako si ohranimo zdrav in dober vid sluh in kako se, izognemo boleznim dihalnih organov (zosta in gripa). Predavanje spremlja nazorne projekcije.

Zanimivo davčno predavanje je priredila prednjočim mariborska poslovna zbornica obrtno-pospeševalnega zavoda. Obrtniki iz Maribora in okolice ki so pozorni sledili izvajanju višjega davčnega kontrolorja g. Ozvaliča, ki je najprej opisal koriščenje naših obrtnikov po raznih zakonih pisarjih, potem pa razložil davčna vprašanja ter podal tudi točna navodila glede davčne napovedi in prijave poslovne davka. Po debati se je nadzornik g. Zložnik toplo zahvalil predavatelju v imenu vseh navzočih.

Zborovanja učiteljskih upokojencev se bodo odšle vršila v dvorani Nabaviljalne zbornice. Tam se je vršilo tudi januarsko zborovanje, na katerem je interesentom za gradnje lesenih hiš železniški uradnik g. Trumpej razkazoval različne načrte in razložil vsa finančna vprašanja te akcije. Zborovanja se je udeležil tudi šolski upravitelj g. Hren iz Studencev ter bodril zborovalce k aktivnemu društvemu delovanju. Predlagal je, naj se opozori tudi upokojence iz drugih krajev na pristop k društvu. Zborovalci so zbrali lep znesek za Učiteljski dom, podarili so spomin umrlega tovača naučitelja g. Zemljica in sklenili, da bodo zbirali slike in kratke življenjepisne vseh svojih članov.

Teško življenje zahteva v našem mestu brez izjeme vsak dan in to še nekaj tednov najmanj po eno žrtev brezposelnosti, bode in gladi. Reševalni avtomobil mora vsak dan prepejlati v bolnišnico vsaj po eno osebo, ki se je zaradi omnožila in nezavestna sredi ceste. Prodvečajšim popoldne se je zgrudila na Pobreški cesti zaradi onemoglosti 63 letna občinska reva Marija Škirjerna iz Gornje Pelke v Slovenskih gorah. Usmiljeni Samaritan je bil v tem primeru neki moški, ki je ubogo žensko z ročnimi sanmi prepejlat v bolnišnico.

Lastniki motornih vozil, se pozivajo, da puste svoja vozila takoj uradno stehati. V ta namen se je glasil pri predstojništvu mestne policije v Mariboru v sobi št. 18.

Zalostna usoda starke, večera je bila najdena v sobici na Meljskem hribu št. 12 stanujoča 59 letna dvinarica Tereza Verbičeva, ki sta ji popolnoma ozeblili obe nozi. Z reševalnim avtom so jo prepejlati v bolnišnico. Tja so prepejlati tudi 42 letno zadržano Nežo Ratajevo, ki je padla doma v Vrbnavi ulici in si zlomila desno nogo.

Izpred sodišča. Pred malim kazenskim senatom tukanjskega okrožnega sodišča se je večer dopoldne zagovarjal 30 letni posestnikov sin Ivan Pintarič iz Brezovca pri Sv. Martinu ob Muri, ki je 15. novembra lanskega leta zvečer zabodel pred domačo hišo sosedla Ivana Samolca štirinast letnega hčera, tako, da je Samolec, s katerim sta bila sicer dobra prijatelja, naslednjega dne zaradi izkrvavitve umrl. Bala je prišel nekdanji Samolec pod okno Pintaričevega doma in orozoval, če mu je hčera bližnji sosed Klajderič, ki ni je dolgovati neki denar. Pintarič je Samolca nekaj časa odganjal od svoje posesti, nato pa se je v prekanju zabodel. Zagovarila se je silobranec, češ da mu je Samolec zročil. Sodišče je Pintariča obdolo na 6 let roblje.

Nameravano tihotapstvo denarja v Avstrijo je bilo odkrito pred dnevi na glavnem kolodvoru. Ko so carinski organi pregledovali po prihodu zagrebškega ošinoma ljubljanskega poslovalnega brozviaka, so jim je zdelo sumljivo neka dama, ki je potovala v spremstvu svojega mladoletnega otroka v Avstrijo. Cariniki so ugotovili, da imajo otrokva s soprogo nekega zagrebškega veletrgovca. Pri preiskavi je carinska oblast našla pri otroku okrog zornice dela telesa pod obleko privezanih 81 tisočakov. Denar je bil srediha zaplenjen, zadržano in odlično besedo o njem pa bo izreklo finančno ministrstvo.

Iz Celja

Najemniški vinar. Mestno načelstvo opozarja h'ne posestnike, da je 1. t. m. zapadel v plačilo prvi obrok najemniškega vinarja (restoracije). Dokler novi predpisi niso izvršeni, je treba plačati najemniški vinar na podlazi lanskega predpisa. Zapadli obrok je treba plačati zanesljivo do ponedeljka 30. t. m. pri mestni blagajni. Po tem plačilnem roku se bodo zaračunale zakonske 6% obresti. Plačila, ki pa bodo izostala po šestih tednih od dneva dospelosti, bodo izterjana z izvršbo.

Zaradi sestave občinskega in rekrutnega spiska poziva občinski urad za Celjokolice vse mladeniče, rojene 1. 1913. in stanujoče v okoljski občini, ne glede na rojstni kraj ali pristojnost, da se najkasneje do 15. februarja zglasijo osebno v uradnih urah v občinskem uradu na Breon. Mladičini 1. letnika 1915 pa se morajo v toku februarja prijaviti za vpis v vojaško evidenco.

Zbor društvanih načelnikov. Načelnice in tehnične odbora celjske sokolske župe bo v nedeljo ob 10 v telovadnici Sokolskega društva v Celju v zelo važnem in poveljnem redom. Od 8. do 10. dopoldne in dopoldne bo predelava prostih in tekmovalnih vaj za vse oddelke. Br načelniki in a. načelnice se pozivajo, da se udeležijo zborna polnoletno.

O stari in novi Kitajski je predaval v ponedeljek zvečer na Ljudskem seničju g. prof. Branko Rudolf iz Celja. Ob mnogih lepih in zanimivih skiciranih slikah je prikazal zgodovino in zemljo Kitajcev ter nekdanjo veliko kulturo Gospodavatel je orisal življenje skromnih vrblvalcev te pestre in svojevrstne preoblične zemlje ter siromašnega in razcepljenega naroda, ki vendarle kaže trdno voljo, da se osrbohli tujih izkoriščevalcev in si ustvari lepšo bodočnost. Gospodavatelj je razpravljati tudi o dogodkih iz nekončane kitajsko-japonske vojne. Številni poslušalci

so stedihi predavatelj s velikim zanimanjem. Zetihi pa je, da bi se razni občni zbori in prireditve na vršile istočasno ob ponedeljkih, ko prideja Ljudsko vseučilišče svoja redna predavanja, ker trpe zaradi tega vse prireditve.

Hilne posestnike ponovno opozarja magistrat, da morajo stalno skrbeti za temeljito čiščenje in ispanje zamezanih ali pomrznih hodnikov pred hišami, ker bi bili sicer odgovorni za vse posledice.

Zadruga drž. uslužbencev za nabavo kredita je imela v torek zvečer svoj prvi redni občni zbor v restavraciji Nabaviljalne zadruge. Vodil ga je predsednik s. o. s. g. dr. Dolničar. V upravni odbor sta bila izvoljena ponovno gg. Prosele in Vengust, za namestnike gg. Berdnik, Košutnik, Savelli in Zarko, v nadzorni odbor gg. Bervar in Fink, za namestnike pa gg. Burdian, Zdravko Kovač in Močivnik. Zadruga posluše od 23. oktobra 1932. in je prešla od Saveza nabaviljalnih zadrug v Beogradu doslej kredit v znesku 30.000 Din, ki je naložen v C. lju. Člani zadruge bodo dobivali posojila v zneskih do 3000 Din, v izrednih primerih tudi do 5000 Din proti primerneju jamstvu. Upravni odbor lahko daje po možnosti včasih tudi večja posojila. Vlagatelji morajo vlagati mesečno najmanj po 20 Din. Obresti za vloge znašajo 5 odst., za vezane vloge s trimesečno odpovedjo ob rednem mesečnem vlaganju po najmanj 100 Din, če doseže vloga 2000 Din, pa 5 1/2 odst. Upravni odbor sprejema hranilne vloge po prostem predvarku. Obrestna mera za posojilo znaša 8 odst. brez drugih stroškov. Upravni odbor sme v primeru potrebe znižati obrestno mero za posojila.

Tat v fotografskem ateljeju. Neki tat je ukradel iz zaklenjenega fotografskega ateljeja ge. Leopoldine Perisichove na Slomskovec trgu 900 Din vredno stirioglato namizno uro znanke „Junghause“.

Drvi ob osmih bo v spodnjih prostorih Narodnega doma 40. redni občni zbor Savinjske podružnice SPD, v isti dvorani na mestnem magistratu za redni letni občni zbor kraljevine protituberkulozne lige.

Z Jesenic

Shod poslanca Mohoriča. V soboto bo v gostini pri »Tancarju« ob 18. uri shod za železničarje, na katerem bo poročal minister n. r. g. Ivan Mohorič. Železničarji pridite!

Izjava. Na koncertu koroških Slovencev v Krekoven domu na Jesenicah 17. t. m. je gospod kaplan Andrej Krizman v svojem govoru, omenil, da govori v imenu jeseniških združenih pevskih zborov. Glede na to smatramo za potrebno izjaviti, da g. kaplan Krizman od poveskega zborna za naša društva ni imel pooblastila, da bi smel govoriti v njegovem imenu. — Za Sokolsko društvo Jesenic: dr. M. Obersnel, starosta; Črnko Viktor, tajnik.

Iz Litije

Prosvetna šola v Litiji. V petek 27. t. m. ob 20. uri bo predaval br. dr. Orel o zdravstvu. V nedeljo 29. t. m. ob 11. dopoldne pa br. Burnik o gozdarstvu.

Iz Novega mesta

Pokonevanje šmarnice. Lastniki šmarnice na Dolenjskem so pričeli v velikem številu uničevati škodljivo trto. Zlasti se to dela v velikem obsegu sedaj, ko daje kr. banska uprava za vsako uničeno šmarnico po eno ceplenko s kmetijske šole na Grmu. Lastnik ki je uničil ali precepil trto, dobi poleg tega od banske uprave še za vsak trs 30 par nagrade.

Za kmetovalce in rejce kokoši. Ker želi kr. banska uprava zboljšati kakovost našega krompirja, je stavila na razpolago našim kmetovalcem nabavo ovrstega semenskega krompirja po 1 Din kg. Nakup je še posebno ugoden spričo dejstva, da baž letos Dolenjska nima primerneega krompirja za seme. Tudi peruninarstvo ni v našem sreku pozabljeno. Letos je bilo dočeno v neke kraje nekaj čvrst h petelinov in štajerskih jareč ki so dobre nosilce. Sreče ekonomat bo še nabavil valilna jarka, ki jih bodo reflektanti lahko dobili komad po 1 Din in to v času od 5. marca do 15. aprila. Na to se zlasti opozarja vodstva šol, ki goje kokoši.

Gospodarstvo

Stanje Narodne banke

Po izkazu Narodne banke z dne 22. t. m. se je nasproti stanju 15. t. m. zmanjšala zlata in devizna podlaga za 21,85 na 1946,28 milijona Din. Devize, ki se ne štejejo v podlago, so se povečale za 10,75 milijona na 12,81 milijona Din. Vsota kovane denarja se je dalje zmanjšala za 1,38 milijona na 149,88 milijona Din.

Posojila na menice so se ponovno znižala, in sicer za 18,03 milijona na 2069,42 milijona Din, a lombard se je povečal za majhno vsoto 1,42 milijona na 345,32 milijona Din. Posojila na menice stalno padajo že kakva dva meseca. Začasni avansi glavni državni blagajni so ostali dalje nezpremenjeni na 600 milijonov Din.

Obtok bankovcev se je zmanjšal za 66,21 milijona na 4559,09, kar ima vzrok v izpremembah pri aktivih in v porastu obveznosti na pokaz za 20,03 milijona na 876,93 milijona Din. Lani v istem času je znašal obtok bankovcev 4911,73 milijona, to je za 353,64 milijona Din več kakor zdaj. Skupna vsota obtoka bankovcev in obveznosti na pokaz je znašala 22. t. m. 5438,02 milijona Din, kar je krivo v zlatu in devizah s 35,81%. Oslabljenje kritija

Iz Ptuja

Mestni občinski svet je, kakor smo že poročali, na svoji zadnji seji protestiral proti punktacijam dr. Korošca in proti napadom na Sokolstvo v pastirskem listu. Nato je razpravljalo o tekočih zadevah. V upravni odbor mestne hranilnice so bili za triletno dobo izvoljeni gg. dr. Senčar, Gorup, Steude Gabriel, Ogorelec, Arnežič, Wagrandl dr. Kuhar, Vindiš, Zorčič in inž. Urbančič. Prava mestnega gledališča se je izročila izključno Dramskemu društvu, ki bo tudi odšle samo odločilo, komu se oddaja gledališče za gledališke predstave. Računski zaključek prostovoljnega gasilnega društva, ki izkazuje 57.000 Din dohodkov in ravno toliko izdatkov, se odobri; enako tudi izvolitev načelnika g. Steudteja. V domovinski zvezi se sprejme Franci Ivan. Sklepi ubožnega sveta se potrdijo. Pri slučajnostih je predlagal g. Milko Senčar, da se zaposlijo brezposelni pri čiščenju, odnosno poglobitvi mestnega kopališča. Predsednik odseka za preskrbo brezposelnih g. Lenarčič je predlagal, da se pri plesnih prireditvah pobirajo prispevki za brezposelne. Izdal se bo tozadovni apel na posamezne korporacije. Kmalu bo izredna seja občinskega sveta z razpravo o priključitvi okoljskih občin.

Ali se vaši lasje cepijo na konicah? To je neprijeten pojav, ki kaže, da so lasje izsušeni ter da se cepijo in sekajo zaradi kodranja ali pa zaradi čiščenja z neprimernimi sredstvi. Negujte take lasje redno s »Crno glavo«, po umivanju pa jih temeljito izpirajte s priloznim sredstvom »Haarglanz«, pa bodo lasje postali spet prožni in zdravi. To boste sami opazili na krasnem sijaju. Potem lahko lasje spet brez skrbi podulirate. »Crna glava« s sredstvom »Haarglanz« in očali proti peni je na razpolago v treh vrstah: za svetle, temne lasje in za »extrablond«.

Tudi Vrhnika vabi

Vrhnika, 25. januarja.
V ponedeljek se je vršil občni zbor vrhniškega Olepsevalnega društva. Izvoljen je bil nov odbor. Predseduje mu g. Ciril Malavašič, podpredsednik pa je župan g. mgr. ph. Stanko Kočevar. Tudi imena ostalih odbornikov nam obetajo da bo društveno delo v novem letu vsvetelo. Bilo bi zares žalostno, da bi zaspalo to društvo, katero je ustanovil raniki Gradec, in je pod njegovim vodstvom in sodelovanjem za uspeh in procvit Vrhnike navdušenih moč (kakor gg. Gabrijela Jelovška, Dolence, Jurce in drugih) doseglo lepe uspehe in prijazno Vrhniko olepšalo, da se vam vedno more pokazati kakor brhka nevesta. Zaradi pomanjkanja sredstev društvo v preteklem letu ni moglo zaznamovati vidnih uspehov. Ključno novemu odboru: Le krepko na delo! Podpirali vas bodo za vse lepo navdušeni Vrhniki. Spomladi bo treba popraviti pota pri Sv. Trejci in v Močilniku. Tudi v drevozredu je treba izboljšati pot za pešce, slično, kakor se je to zgodilo na Kolodvorski cesti. Na novo bo treba markirati vsa pota v krasna izletišča: Retonje, »Slativna«, Stari maza, Kuren itd. Lepih izletnih točk v najbližji vrhniški okolici ne manjka. V drevozredu so bile napravljene udobne klopiče. Vandalizem strovih pokonevalcev jih je razbil. Pozivamo te škodljivce, da naj vendar pustijo v miru naprave, katere preskrbi olepsevalno društvo s tolikim trudom in stroški. Gospod župan je obljubil, da bo dal društvu na razpolago brezposelne ki jih bo plačala občina iz fonda za brezposelne in ki bodo odslužili svojo podprobo z delom. Vsako nedeljo pride na Vrhniko veliko smučarjev. Zadnje nedelje se jih je pripejalo samo z jutranjim vlakom nad 41. Olepsevalno društvo bo skupno s smučarskim odsekom Sokola poskrbelo, da bo od prihodnje nedelje dalje čakalo goste smučarje na kolodvoru nekaj vrhniških smučarjev, ki bodo potem dali vsa potrebna pojasnila in nasvete glede smuke, prehrane in vrtnive. Poskrbelo bo tudi, da bodo smučarji po časopisni ali mogoče po radiu vsako soboto obveščeni o kakovosti snega in o drugih pogojih uspešne smuke. Vrhnika okolica ima krasne, najrazličnejše smučarske terene. Zaradi svoje bližine pa nudi ljubljanskim smučarjem tudi to ugodnost, da jih voznja z vlakom stane samo 7 Din in jim zaradi ugodne zveze ni treba zunaj prenočevati. Jutranji vlak iz Ljubljane odhaja ob 7.45 in se vrača zvečer ob 17.25. Poleg tega vozijo tudi zvečer ob 18. in 20. avtobus v Ljubljano. — Torej na svadbenje in nedeljo! Cemu iskati v daljavi, kar stvarnica ti v bližini in po ceni pripravi!

Borza

25. januarja.

Na ljubljanski borzi so se devizni tečaji pretežno znižali. Le London se je okrepil, a Curih in Bruselj sta ostala neizpremenjena. Avstrijski šiling se je zaključil v privatnem kliringu po 9,25.

Na zagrebškem efektornem tržišču je vojna škoda dalje poskočila. Za kaso se je zaključila po 212 in 220, za februar pa po 220. Tudi druge državne vrednote so bile prilicno čvrste. 70dstotni Blair se je zaključil po 37 in Sodostni Blair po 41, Privilegirane agrarna je imela zaključka pa 222 in 223.

Devize.

Ljubljana, Amsterdam 2300,96—2312,32. Berlin 1360,14—1370,94. Bruselj 794,68 do 798,62. Curih 1108,35—1113,85. London 194,19—195,79. New York ček 5702,70 do 5730,96. Pariz 223,52—224,64. Praga 169,34 do 170,20. Trst 292,35—294,75. — 2312,32. Zagreb, Amsterdam 2300,96 — 2312,32. Berlin 1360,14—1370,94. Bruselj 794,68 do 797,62. London 194,19 do 195,79. Milan 292,35 do 294,75. New York kabel 5724,70 do 5732,96. ček 5702,70 do 5730,96. Pariz 223,52 do 224,64. Praga 169,34 do 170,20. Curih 1108,35 do 1113,85.

Curih, Pariz 20.1750, London 17,57, New York 516,75, Bruselj 71,70, Milan 26,4350, Madrid 42,35, Amsterdam 207,7250 Berlin 122,90, Dunaj 69,90 (55,40), Sofia 3,75, Praga 15,29, Varšava 57,85, Bukarešta 3,08

Effekti.

Ljubljana, 7% investicijsko 45—46, 8% Blair 41 denar, 7% Blair 37 denar, Vojna škoda 215—225, Trbovlje 0—175 blago. Zagreb, Državne vrednote: Vojna škoda za kaso 215—220 za februar 212—215, 7% investicijsko 44,50—50, 4% agrarne 25 do 26, 7% Blair 37—37,50, 8% Blair 40 do 41, 7% posojilo Državne hipotekarne 42 denar, 6% begulške 31,50—33; industrijske vrednote: Narodna šumska 24—26, Gutmann 80 blago Isis 30 blago, Impex 50 denar Drava 300 denar, Šečerana Ostek 150 blago, Trbovlje 170—175; bančne vrednote: Narodna 3920—4050, Privilegirane agrarna 223—228.

Beograd, 4% agrarne 24 — 26, 6% begulške zaključka 33 in 32,75. Vojna škoda promotna zaključka 220 in 217, za februar zaključka 220 in 215 8% Blair 40 den., 7% Blair zaključek 38,25, 7% posojilo Državne hipotekarne zaključek 44. Narodna zaključka 4000 in 3969, Privil. agrarna zaključka 226 in 224.

Dunaj, Dunav-Sava-Jadrn 13,57, Staats-eisenbahnen 14,57, Trbovljska 19,12, Alpine - Montan, 12,45.

Borzna tržišča

ZITO.

+ Chicago (25. t. m.) Začetni tečaj: pšenica: za marc 48,50, za maj 48,25, za junij 48,945; turščica: za marc 27, za maj 28,675 za julij 26,75; oves: za marc 17,25; rž: 24,75.

+ Winnipeg (25. t. m.) Začetni tečaj: pšenica: za januar 46,675, za maj 47,50, za julij 48,405.

+ Ljubljanska borza (25. t. m.) Tendence za žito čvrsta. Nudijo se: Pšenica (mlevska vozilna slovenska postaja, plačilo 30 dn); baška 76 kg 265—267,50; baška, 77,78 kg 272,50—275; baška 79/80 kg 230—232,50; turščica (mlevska vozilna, slovenska postaja, plačilo 30 dn); času primerno suha, promptna 120—122,50; za februar 125—127,50; moka (mlevska vozilna, slovenska postaja, plačilo 30 dn); baška, »0e 410—415; banatska, »0e 420 do 425.

+ Novosadska blagovna borza (25. t. m.) Tendence čvrsta. Promet 56 vagonov. Pšenica: baška, okolica Novi Sad, srednje in gornje baška 218—220; okolica Sombor 216—218; baška potiska 220—222; gornje in južnobanatska 216—218. Turščica: baška in sremska, garantirana, 74—76; za marc, april, maj 85—87; banatska, garantirana 72—74; baška in sremska, sušena, 84—86. Jermena: baški in sremski 64/65 kl. logramov 100—105; pomladni 66/67 kg 105—110. Oves: baški in sremski 95 do 97,50 Moka: baška in banatska, »0e in »0ge 340—345; »3e 320—335; »5e 300 do 310; »6e 225—265; »7e 190—200; »8e 87,50 do 90. Otrba: baški v tuzetih vrečah 72 do 75,50; banatski v tuzetih vrečah 72 do 75, »0e; baški, bell, 2%, brez vreč, 115—118.

Pri zimskem sportu

NIVEA-CREME ali NIVEA-ULJE

Vdrgnite pred odhodom v hribe vse luti in zraku izpostavljene dele telesa izdatno z Nivea-kremo ali Nivea-uljem in vdrgavajte se med partijo še dešče. S tem zmanjšate nevarnost nadležne solne in ledeniške zapeke in se vam ni bati, da se vam koža oesuši. Nivea-krema in Nivea-ulje vam dajeta poleg tega ono čudoviti bronasti barvni kožni odtenek, s katero se tako radi vračate z zimskosportne ture. Samo Nivea-krema in Nivea-ulje vsebujejo koži sorodni in kožo negujoči Encerit.

Jugosl. P. Beiersdorf & Co., d. s. o. j. MARIBOR, Gregorčičeva ulica 24.

Iz Tržiča

Občinski odbor mesta Tržiča je vse do petka postal v sestavi, v kakršni je bil izvoljen pred 6. januarjem 1929. Med 25 odborniki je bilo tudi 7 pristavečev bivše SLS, ki pa so v občinskem odboru večinoma sodelovali. Za pretekli petek pa je bil tudi protest proti separatističnim resolucijam. Tik pred pričetkom se je dobil podžupan kratko izjavo, s katero mu je sedem občinskih odbornikov sporočilo svoj odstop. Odstopil so dosedajni odborniki Ivan Majeršič, Anton Mežek, Ignac Zupan, Anton Ahačič, Rudolf Prešeren, Andrej Markič in dr. Kozma Ahačič. Svojege odstopa niso utemeljili, pač pa je vzbudilo pozornost, da je bil dan prej v Tržiču znan gospod iz Kranja, ki ga njegovi tržiški soseskijeniki vsakokrat klicajo na posvet, kadar so v zadrugi. Ostali občinski odborniki so soglasno sprejeli ogorčen protest proti separatističnim punktacijam.

Svetosavska proslava šolske mladine bo jutri ob 8. zjutraj v telovadnici meščanske šole za osnovno in meščansko šolo. Spored izvajajo dijaki meščanske šole. Strommayerjevo proslavo pa pripravi letos mladinna osnovne šole. Vabimo vse, ki se za šolske proslave zanimajo, da dokažejo simpatijo do mladine in do dela učiteljev.

Redni sestanek JRKD bo zopet v nedeljo ob 10 v občinski posvetovalnici. Vse soseskijenike vabimo, da se ga udeležijo. Poročila bo narodni poslanec g. Ivan Lončar.

Iz Zagorja

O novi ureditvi občin je razpravljaj občinski odbor na zadnji svoji seji ter načelno pristal na predloge o priključitvi sosednjih občin, če se ugotovi, da ne bi bili zagorski občani zaradi tega preveč obremenjeni. Za priključitev k veliki zagorski občini ni se izrekel tudi občinski odbor v Ržišah. S priključitvijo občin Ržiše, Kotredž in št. Lambert bi se število prebivalstva zagorske občine dvignilo na 10.000. V socialnem pogledu bi bila združenje velikoga pomena, ker bi v enotni občini delavci lažje uveljavljali svoje zahteve.

Mesto banovinskega zdravstva je izpraznjeno, ker je bil dosedajni banovinski zdravnik g. dr. Tomo Zarnik po dolgotrajnem službovanju upokojen na lastno prošnjo. G. dr. Zarnik si je pridobil v zagorskem okolju veliko zaupanje. Prebivalci žele, da bi postal njegov naslednik g. dr. Slavko Grum, ki je znan po vsem okolju.

Iz Trbovelj

»Prokletstvo lubeznice, roman, ki je izhajal v »Slovenskem Narodcu, dobiti v podružnici »Jutra«. Cena obeh delov je 35 dinarjev.

Srečje državne razredne loterije so dospеле.

Iz življenja in sveta

Trije svetovni rekordi v drsanju

V Davosu so imeli te dni drsalne tekme, pri katerih je zmagala Inge Landbeckova z Dunaja na progi 1000 m daljave za dame. Holandec Heiden (v sredi) je izboljšal svetovni rekord Norvežana Ballangruda v daljavi 5000 m, Norvežan Engnestengen pa si je priboril prvenstvo v daljavi 500 in 3000 m.

Živali, ki se protivijo naravnim zakonom

Upravi londonskega živalskega vrta povzročajo veliko skrb kanadske mrmočice iz ameriške verve, ki so proti vsem pravilom sedaj v januarju prav tako živahne kakor sredi poletja. V svoji domovini nasploj verve n. pr. že sredi oktobra v najtrdnjše zimsko spanje, iz katerega jih zbudi šele polna pomlad. Uprava se boji, da tem živalim sedanja protinarnava budnost ne bi škodovala pozneje v pomladi. V zvezi s tem opozarjajo londonski listi na veliko presenečenje, ki so ga angleški kavalieri doživeli v času burske vojne. Njih konji so dobili oktobra svojo zimsko dihalo, kakor so bili vajeni doma, ne glede na to, da se v Južni Africi v tem času prava vročina šele pričnala.

Novi francoski poslanik v Rimu

senator de Jouvenel s soprogo pri odhodu v Italijo na pariškem kolodvoru

V slučajih zastrupljenja, povzročena po zastrupljenju pokvarjenih jedil, kakor tudi po alkoholu, nikotinu, morfinu, opiju, kokainu je uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice bistveni pripomoček. Zdravniška strokovna dela navajajo, da pri zastrupljenju s svincom staropreizkušena »Franz Josefova« voda ne odpravi samo trdovratno zapeko, temveč, da učinkuje tudi kot specifično protisredstvo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Nova Zemlja v stiski

Pomorsko poveljstvo v Leningradu je dalo ukaz ledolomilcu »Krasin«, naj se nemudoma odpravi na pot proti Novi Zemlji, ki je trenutno popolnoma odrezana od sveta. Na Novi Zemlji je vremenska opozovalnica, kjer opravlja službo štirinajst članov broječe kolonije. Naeobino oskrbujejo z živili iz Arhangelska. V zadnjem času je postala Nova Zemlja zaradi zimskega vremena nedostopna. Moskovska vlada je poslala tja dva manjša ledolomilca, a nobenemu se ni posrečilo pristati na otoku ter izkrcati živila. V tem času so pa pošle zaloge na Novi Zemlji, kjer so zdaj brez živila in celo brez goriva. Kolonija je poslala S. O. S klice na pomoč in »Krasin« je dobil nalogo, da to stvar uredi, dokler ne bo prepozno.

Kriza francoske kuhinje

Iz Pariza poročajo, da se svetovna gospodarska kriza nikjer tako občutno ne pozna kakor v restavracijah. Klub sladokuscev, ki so si prej redno privoščili skupno kosilo ali večerjo, postajajo čedalje redkejši. Restavraciji si pa že dolgo belijo glave, kako bi zreducirali vse kulinarne dobrote samo na en obrok. Kvalitete so izgubile, zlasti poulardov in rac ni več videti, a tudi starih vin ni več na spregled. Teksto se opaža skrbna poraba drugega sočiva in redkega sadja. Brillat-Savarin torej prevzija prav resno kredo in ni izključeno, da ga bodo v prihodnje sploh prekrasili za dobrih del dosežane slave na mizi in v želo. Icu.

Nepismenost v Ameriki

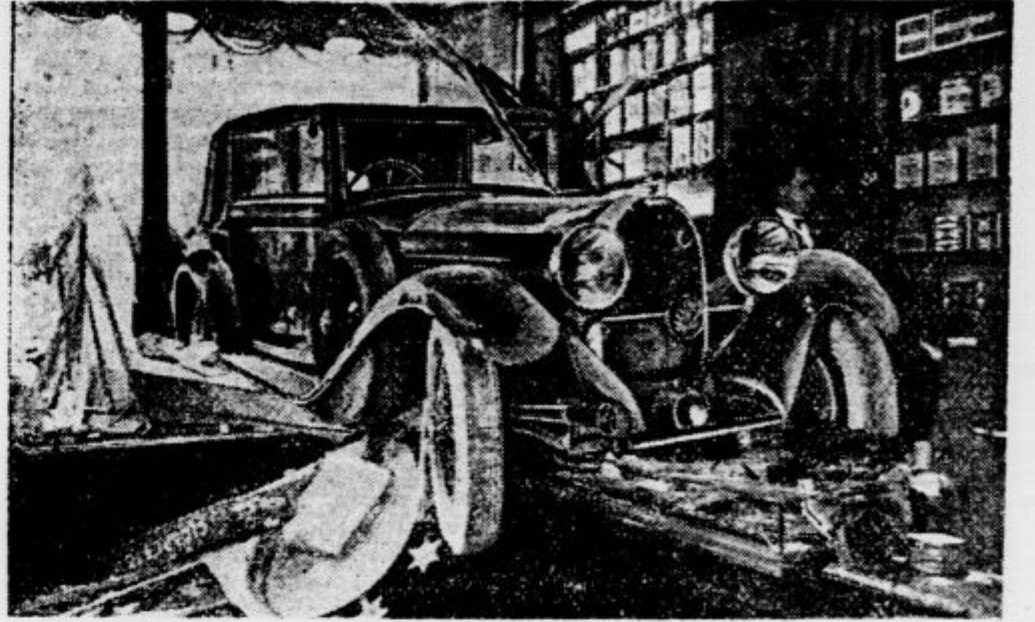
Študijski odbor, ki ga je bil pred časom imenoval predsednik Hoover, je dognal, da ima Amerika 4,25 milijonov analphabetov. V desetletju 1920-30 se je število nepismenih skrčilo za 650.000 oseb. Ker pa je v istem času naraslo prebivalstvo Zedinjenih držav za 17 milijonov duš in se je močno pomnožilo zasti prebivalstva dežel s črnci, se ta prosvetni napredek prav za prav malo pozna in ne more biti merilo za napredek, kakor ga kažejo številke.

Sneg kidajo

takšen sneg, da so morali hrastopci prijeti za kopala

Avtomobil v trgovini

V švicarskem Solothurnu je pridiral neki avtomobil, ki se je izneveril rokam šoferja, v trafiko in se ustavil tik pred zalogo tobaka. Vozач in prodajalec v trafiki sta k sreči ostala cela, gmotna škoda pa je prav znatna.

Zdravniki in kriza

Gospodarska stiska je skrčila število namišljenih bolnikov

Neki profesor, eden izmed najbolj priljubljenih pariških zdravnikov, je objavil zanimive opazke o vplivu krize na njegovo stroko. Zatrjuje, da je izgubil vsak francoski zdravnik v teku zadnjih let povprečno polovico praks. V Nemčiji, Švici, Italiji je ta odstotek še večji. Zdravniki zdaj nedvomno slabo zaslужijo. A kako naj si tolmačimo to dejstvo: ali ne gredo ljudje k zdravnikom, ker nimajo denarja? Ali pa so tako zdravi, da ne potrebujejo zdravnika? Prva domneva se zdi verjetnejša. A pariški profesor odklanja in zatrjuje, da je pravičen samo drugi odgovor. To se zdi čudno. V dokaz navaja te-le misli: Mi, stari zdravniki, dobro vemo, kako narašča v ugodnih gospodarskih časih število onih navideznih bolnikov, ki jih je osmešil že Moliere. Kadar postane človek šestdeset let star, je njegov organizem seveda nekoliko obrabljen. Najprej se utruji srce in jetra. A tudi ledvice, pljuča in sploh mišice ni-

so tako čile kakor pred pet in dvajsetimi leti. Vendar še ni tak človek noben zdravljeno potreben bolnik. Paziti mora samo na zrak, gibanje, zmerno hrano in prav lahko bo doživel celo osemdeset let. Saj ne morejo nobeni praški in kroglice podaljšati življenja, dasi na tihem veruje v to sleherni bolnik. Zdravnik le mora zapisati zdravo, ker bolnik to zahteva in b' sicer izgubil zaupanje vanj. Služnih bolnikov ni več odkar je zavladala gospodarska kriza. Zdravljenje v služnih primerih pomeni namreč luksus. Bolniki so prodali avtomobile, odpustili polovico služničarjev in se obiskujejo zdravnikov brez potrebe. A verujte mi, končuje profesor, da bodo zdravniki nemudoma poklicali tja, kjer ga res potrebujejo, da bo pomagal ožroganemu zdravju. Na tem področju je kriza pač brez moči in ne utegne meti nobenih posledic. Javnost smo ne ve, da je med nami dokaj manj resno bolnih, kakor se navadno mišli.

Pomoč zmrznjencem

Nevarnosti toplote

Kadar naletimo na zmrznjenega, se nam vidi v prvem hipu najprimernejše, da ga spravimo v tovel prostor. Izkušnja pa uči, da je to silno nevarna reč. Do zdravnikovega prihoda takšen ponesrečenec sploh ne sme priti v zakurjeno sobo. Pred tem prihodom moramo nesrečnika na prostem ali v hladnem prostoru sleči in ga nalahko pokriti s snegom. Usta in nos naj ostaneta prosta. Če ni snega, ga pokrijmo z mrzlo mokro odejo. Z otrdelimi, krhkimi udi moramo ravna-

ti zelo previdno, da se ne prelomijo. Če se udje čez čas omechajo, jih začnemo nalahko drgniti s snegom ali z mrzlim, mokrim blagom. Tudi drgnjenje z aromatičnim spiriritom, francoskim žganjem itd. je priporočati. Ko se telo segreje, ga spravmo v nesegreto posteljo v hladnem prostoru. Če zmrznjenec ne prične dihati, moramo začeti previdno z umetnim dihanjem. Ogrevajoče pijače (črna kava, čaj, konjak) damo ponesrečencu šele tedaj, ko more sam požirati.

Kako potujejo meteori

Izpodnebnik, ki so ga videli lani 19. julija

Heidelberška zvezdarna je skoraj šest mesecev zbirala od vseh strani podatke o velikem meteorju, ki so ga opazovali lansko leto 19. julija okrog 2. in pol jutraj v mnogih krajih Badenske, Palacije in Alzaske. Po zbranih podatkih so lahko precej točno izračunali pot, ki jo je opravil izpodnebnik v vidnem delu svoje proge. Pojavil se je najprej nad Westfalsko in se letel v severno-južni smeri navzdol in malo proti zapadu. Nad Kirchheimbolandenom v viš-

ni 40 km je prešel na palacijstvo ozemlje in se je ustavil pod vplivom čedalje močnejšega zračnega trenja med Bergzabernom in Dahnom. Vse pot nad Palacijo je opravil v 4 sekundah in njegov zar je čedalje bolj naraščal. Na koncu se je po zatrdilu nekaterih očividcev v višini kakšnih 14 km razletel kakor ogromna raketa v mnogo drobcev in izginil. Ker je ozemlje, na katero je padel, zelo gozdno, je umljivo, da do danes še niso našli nobenega sledu o njem.

Tatra brez hripe

Pred dnevi je prispela v Tatro večja skupina ameriških zdravnikov z rektorjem univerze v Columbij, da preštudirajo ondotne zdravstvene razmere. Zdravniki so prišli poglavito zaradi posebnosti Tatre, ki obstoji v tem, da se tam doslej še ni pojavil niti en primer hripe. Ugotovili so, da je podnebje Tatre tako čudovito, da izgube v njem bacili hripe svojo virulenco. Tatra je edina pokrajina v Evropi, ki je popolnoma prosta dolinske megle, ki pospešuje širjenje influence.

Poroka kočene milijonarke

V Ameriki sta se pred dnevi poročila Rajmund Hofmannsthal, s'n pokojnega pesnika Hofmannsthal in princesa Obolenska, voj. Astor. Alica Astor se je šele pred nekaj tedni ločila od svojega moža princa Sergeja Obolenskega, a katerim se je bila omožila l. 1927 po grško-katoliškem obredu.

Zdravje in bolezen

Vsak pameten človek bo sprevidel, ker je zdravje največje bogastvo, da si mora po lastnem preudarku pomagati tudi v primeru obolenja, pred vsem pa poslušati in siediti temu, kar je odredil zdravnik v njegovo telesno dobro.

Ena izmed razlik med zdravnikom in teologom je ta, da prvi priznava brez oklevanja, da ne more dati na najvažnejša vprašanja nobenega odgovora, dočim se drugi le težko odloči do takšnega priznanja.

Zdravnik si ne misli nič hudega pri marsikakšni besedi, ki je noben drug človek ne izgovori v družbi. Marsikaj moramo torej opozoriti zdravniku, ki se vaši pregledati človeka od vseh strani in ne prezre ničesar, kar ima duša skupnega s telesom.

Alkohol ovira razvoj naših otrok in vnučkov do svobode in otežuje rešitev izpod jarma hlapčevstva.

Iveri

Če poveš kaj dvoumnega, se ti ljudje smejejo, če poveš kaj nedvojnega, te ne razumejo.

Prijemaj ljudi zelo previdno, kakor da so stromel les, da se ti ne zabodejo kakor iveri v kožo.

Ljubezen je tista, ki ustvarja toliko navaštva.

V vsakdanjem življenjskem boju so lastnosti tvojih sojudi kakor topovi, njih posebnosti pa kakor strel iz pušk, ki te ogražajo še bolj zahrbtno.

V starih dobrih časih se je hudobnež v družbi bal sodbe čistih ljudi, danes se čisti boji sodbe hudobnih.

Življenje na nitki

John Galsworthy pisatelj »Forsyte-Sage«, ki je bil odlikovan lani z Nobelovo nagrado, se bori s smrtjo. Zadel ga je kap

Zakladi v ustih

Na Japonskem živi cela vrsta ljudi, ki nosijo svoje premoženje v ustih. Premoženje imajo v zlatih »ronah«, ki veljajo tudi v obeh preprostega ljudstva za dokaz imovitosti. Kadar pritiska stiska, gre takšen človek k zobnemu zdravniku, proda zlato krono in lahko nekaj časa živi od tega, kar je prejel zanj. V Tokiju je policija nedavno aretirala mladega moža zaradi takšne kupčije. Ponujal je na ulici svojo zlato krono. Ko so ga prejeljak pred komisarja na policijsko stražnico, je dokazal da si je dal napraviti na vseh zobeh, zlate krono v boljših časih. Zdal pa je že dolgo brez dela in si ne more drugače pomagati, kakor da proda svojo zlato zvezec.

Socialno deto

Budimpeštanski magistrat je akteno odkupiti v mestni zastavljalnici 3000 zimskih oblek takšnih oseb, ki živijo v veliki bedi ter jim izročiti obleke, da se zaščiti pred zimskim mrazom. Vseoto, potrebno za odkup zastavnih listkov, je socialni urad že položil pri poštni hranilnici. Odkupljene obleke bodo imele posebna znamenja in jih lastniki ne bodo smeli vnovič zastaviti pred pomladjo.

Fašistični general

Rudolf Gajda odstavljeni šef češkoslovaškega generalnega štaba, je bil zaradi brnskega puča aretiran in odveden v ječo

ZIMSKE SUKNJE

črne in v modnih barvah ter najboljše double sukno v veliki izbiri po priznani niskih cenah pri

Drago Schwab, Ljubljana

ANEKDOTA

Sovjetski državljani bi rad odpotoval v inozemstvo. Seveda mora najprej na GPU, kjer ga natančno in na dolgo zaslišujejo o razlogih za to potovanje. »Ostanite vendar tu,« mu pravi uradnik. »Človek vedno misli, da je tam lepše, kjer ga ni...« — »Toda jaz to hočem vendar odpotovat,« mu odvrne državljani.

Vsak dan ena

— Roke gor, ali pa streljam!

Požar v bolgarskem luškem mestu

V bolgarski Micevriji ob Črnem morju je izbruhnil silen požar, ki je grozil naselbinami s popolnim razdejanjem. Gasilci so morali vzdržati nepopisne napore, da so otehi plamenom vsaj konec kraja. Ogenj je bil tako silovit, da so vsi ljudje bežali na ulice in se niso upali v goreča stanovanja, da bi vzeli vsaj najpotrebnejše za zaščito pred mrazom.

18 let v vojnem tletištvu

Te dni se je vrnil v Szegedin na Madžarsko svojčas v Przemslu ujeti pešec Josef Kremer. Imeli so ga dolgo za pogrešanega in so ga pozneje celo proglasili za mrtvega, zdaj pa se je nenadoma vrnil k sorodnikom in znancom.

Svoboda tiska v Perziji

Iz Teherana poročajo: Glavni urednik lista »Kuš« mora na ukaz perzijskega šaha pometati cesto pred policijskim ravnateljskim v Teheranu. Šah je dal glavnega urednika aretirati zato, ker mu je čestital k odstavitvi ministra dvora.

P. Rosenhaym

Štiri prigode Joeja Jenkinsa

Kakor mu je bilo naročeno, je bil Feliks Dellin proti svoji navadi predsedel snočni in predsončni večer v mali beznici na oni strani ulice. V to krčmo so zahajali največ vsakdanji gostje: nekaj kočijažev in zidarjev, kdaj pa kdaj tudi kak dostavljalec — ljudje, ki so sredi dnevnega dela popili čašo piva ali kozarec žganja in spet odšli po svojem opravku. Nocoj, v soboto zvečer, so imeli seveda več časa in tudi več denarja. Zidariji, ki so večerjali tamle v kotu, so veselo požvenketavali s srebrnjaki, kadar je kateri segel v žep: še bolj se je pa košatil mornar, ki je stal širokopleč in razkoračen pri točilnici in jemal iz žepa marko za marko, da jo je izpremenil v pivo.

O Joeju Jenkinsu ni bil Feliks Dellin še ničesar slišal, in dogodki zadnjih dni bi se mu bili zdeli kakor sen, da ni rjavi bankovec, ki mu je prasketal v žepu, postavljali takih misli na laž.

Nekaj novih gostov je hitro stopilo v krčmo in popilo pri točilnici požirek žganja, ne da bi bili sedli. Mornar, ki je menda postal dobre volje, jih je s svojimi drobnimi, iskrecimi se očmi veselo pogledal.

»Pustite denar v žepih,« se je zasmeljal, »nocoj plačujem laž!« Prišleci so se branili s prostodušnim ponosom poštenih ljudi, ki

ne marajo ničesar zastoj. A mornar si svojega namena ni dal izbiti iz glave.

»Prav — tedaj plačam prihodnji kozarec,« je rekel trmasto in v krogu mahnil z roko, kakor da bi hotel obseči vso izbo. Krčmar je pokimal, in čez nekaj minut je stal pred vsakim gostom kozarec piva, ki ga je bil naročil radodarni tujec; tudi Feliks Dellin je dobil svojega in ga obotavljaše se izpil. Temu je s'edil kozarec konjaka, in med tem, ko so ga gostje smeje se zvrčali vase, je stal pred njimi že nov kozarec. Radodarni mornar se je kar grohotal od veselja. Z rokami v žepih je stal sredi izbe in zadovoljno kimal.

»Da,« se je smejal, »če je človek štiri mesece pival po morju, mu ne sme biti žal denarja; dovolj časa sem mazal transmisije in duhal katran. Še en kozarec za vsakega!«

V roki je držal zaboječ smotik. »Naravnost s Sumatre,« je rekel važno, »takšne kaje tu sploh ne dobite.« Tako govoreč je hodil od mize do mize in z dobrodušnim smehom ponujal podolgaste, črne smradljivke.

»Le vzemite, mladi človek,« je silih Feliksa Dellina, ko je ta hvakežno odkimal, da ne. »Takihi se niste kadili, verjemite, da ne.«

Pisar je oklevaje segel po smotko. Mornar je pokimal: »Tako je prav. Še en kozarec, gospod krčmar.« S temi besedami je prisedel k Feliksu Dellinu. »Potem poklem. Da veste,« se je obrnil k Feliksu, čigar mirno vedenje je menda zbuvalo v njem nekakšno zaupanje, »da veste, žena me čaka. Iz Hamburga sem ji pisal, da bom ob devetih doma. Nu, in zdaj moram ostati mož beseda, jelite?«

Dellin je smeje se pokimal. »Pa sem ji tudi nekaj prinesel, svoji ženi. Nekaj, česar še niste videli, mladi človek.« Z važnim obrazom je segel v prsni žep in potegnul iz njega podogasto reč, zavito v svilen papir.

»Ali veste, kaj je to?«

Feliks je zmajal z glavo.

Mornar je raztrgal ovog. Pokazala se je kamenita paličica čudne oblike, z betičkom, ki je predstavljal človeško glavo.

»Ali veste, kaj je to?« je vprašal tujec.

Dellin je odkimal.

»To je indijanski amulet,« je pojasnil mornar. »Velika redkost je. Sam sem ga kupil od nekega čarodeja. Dobro si ga ogledte, kakšno čudovito delo je.« To reki je podal kamenito paličico pisarju. Feliks Dellin je iztegnil roko — a bodi si, da je bil neroden, bodi si, da mornar ni več popolnoma vedel, kaj dela — v naslednjem trenutku je amulet zvenketaje padel na tla in se razbil na tisoč koščkov.

Mornar je plamil pokoncu. Pijanost ga je bila zdajci minila.

»Tri sto medvedov!« je zahropel in prepaden zastrmel na drobce, ki so pokrivali tla. »Toliko sem bil že pisal ženi o njem, da je vsa neumna od radovednosti. In zdaj — zdaj se ji bogme ne upam pred oči. Veste,« je dodal z grenkim nasmehom, »mojo ženo bi morali poznati; vem, da štirinajst dni ne bom imel miru pred njo. Če bi ji vsaj mogel kupiti kaj drugega.« Pogledal je na uro. »Ne, devet je že. Trgovine so zaprte. Počasi se je usedel in zastrmel predse, podpiraje si glavo z dlanimi. »Ne, rajši ne pojdem domov,« je potrto ponavljal, »rajši ne pojdem domov.«

Feliks Dellin je neodločno zrl na lahkomišno nerodo. Gostje so se bili zgornili na kup in so z dobrodušnim posmehom gledali nesrečnega mornarja. Eden izmed njih, očitno sofer, v dolgem plašču in čepici, ki mu je skrivala malone ves obraz, se je sklonil k drobcom, ki so se lesketali na tleh, in Feliks Dellin je zdajci začul kako mu je znan glas šepnil na uho:

»Peljite ga k svojemu starinarju.«

S P O R T

Mednarodne tekme za prvenstvo Jugoslavije

Na veliki vsenarodni manifestaciji belega sporta v Bohinjju se bodo 28. in 29. t. m. pomerili naši najboljši smučarji z odličnimi inozemskimi gosti. - Prvi kongres slovanskih smučarskih zvez

Državni prvak

Naš savez je prejel v prejšnjih letih tekme za državno prvenstvo le za svoje člane. Sledel razvoju, je premenil to prvenstvo na mednarodno telovnanje, kakor to proizvedejo pravila mednarodne federacije. Tako smo dobili pred 2 leti pri prvih mednarodnih tekmah državnega prvaka v osebi simpatičnega Čeha Šimunek, lani pa je uspelo našemu Jakopiču, da je osvojil državno prvenstvo kljub konkurenci Češke, Nemčije in Avstrije. Letos bo boj težak: Čehi in Poljaki pošiljajo svoje najbolje smučarje, kar pomeni toliko, kot najboljši srednjeevropski Nemci imajo 3 močne zastopnike, ki ne zaostajajo za Čehi in Poljaki, vsem tem pa bo trd oreh Norvežan Gutormsen, ki je razred zase. Boj bo zato oster in trd ter je povsem negotov, komu pripade letos prvenstvo, ki ga bo treba doseči v mnogo težji borbi kot lansko leto.

Darilo bana

Ban dravske banovine, g. dr. Marušič, ki je pokrovitelj tekem, je poklonil prvaku Jugoslavije v letu 1933 krásno darilo.

Darilo ministra za telesno vzgojo

Dr. Hanžek minister za telesno vzgojo, ki je tudi pokrovitelj teh tekem, je poklonil za najboljšega Jugoslavana krásno predhodno darilo z namenom, da vzpodbode naše domače tekmovalce za čim skrbnejše priprave za tekme bo z močnimi inozemskimi gosti na državnih prvenstvih.

Gostje v Bohinjju

Po dosedanjih pripravah bodo prisostvovali tekman v Bohinjju: g. dr. Hanžek, minister za telesno vzgojo, g. dr. Marušič, ban dravske banovine, g. div. general Čukavac, komandant divizije z načelnikom štaba g. puk. Sokolovič, dr. Dimko Puc, župan mesta Ljubljane z gosposoprogo, Ivan Mohorič, ministar n. r. z gosposoprogo itd.

Vodstvo tekem

Predsedstvo: dr. Ivo Pirc, dr. Ciril Pavlin, dr. Stevo Hadži, Zagreb, dr. Jantolek Stevo, Beograd; generalno tajništvo: Josip Gorec; tehnični vodja Hinko Sircelj; za tekmo na 18 km: tehnični vodja Marzel Ivo, starter Ivan Tavlar; sodniki na cilju: dr. Janko Berce, g. V. Jirku (CSR), časomerilci: Ante Gnidovec, inž. Schiele Kazimir (Poljska), nadzornik proge Tomazič; zapisničarji: Kunstelj Tone in Hayne Emanuel; za tekme v skokih: tehnični vodja dr. Stane Kmet, starter Tomazič, merilci skokov: dr. Janko Berce (vodstvo), Predalič, Kopriva, Ular, Seranjik, Božič, Vrhunc, pri kombinaciji inž. Schiel (Poljska) popoldne Jirku (CSR); sodnik: Kvedor Janec, Gorec Josip, popoldne Jirku (CSR), popoldne inž. Schiele (Poljska); nadzornik noletne šepin: nadzornik doskočišča Tomaž Godec; nadzornik izteka kpt. Stane Hudales in Pelan Stano; objave Marzel Ivo.

Poselni vlak

V nedeljo imajo izletniki 4 vlakovne zveze iz Ljubljane: ob 5.10 vozi izletniški vlak ob 5.50 posebni vlak, ob 7.30 redni in ob 8.25 brz vlak. Vsi imajo pravico do polovične vozne cene s potrdilom, ki ga dobe v Bohinjju, da so se udeležili prireditve. Za povratek bodo vozil poleg rednih tudi izletniški vlak ob 19.20, posebni vlak pa nekako ob 18.30. Brzi vlak ima ugodno zvezo tudi za Zagreb. Potniki lahko vstopijo na vseh postajah.

I. KONGRES SLOVANSKIH SMUČARSKIH ZVEZ V LJUBLJANI

Po končanem državnem prvenstvu v Bohinjju se sestanejo v ponedeljek, 30. t. m., v Ljubljani delegati vseh slovanskih smučarskih zvez na svoj prvi kongres. Ideja slovanske vzajemnosti in sodelovanja se je začela polagoma zopet širiti na raznih kulturnih in političnih poljih, v sportu pa je smučarski kongres prva združitev vseh slovanskih držav za skupne cilje in težnje. Sodelovanje slovanskih smučarskih zvez bo znatno pospešilo razvoj smučarstva, osebno v kvalitativnem pogledu, ker si bodo mogle smučarske organizacije koristiti z izkušnjam močnejših organizacij, še večjega pomena pa je v turističnem pogledu sodelovanje, ker bo mogoče voditi medsebojno propagando za poset zimskih turistov propagando slovanskih zimskih letovišč, pridobitev raznih olajšav itd.

Kongres se bo vršil ob 11.30 v dvorani Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, predkonferenca pa bo v Autoklubu. Referati kongresa so razdeljeni med zastopnike Češke, Poljske in naše zveze, dočim se

Bolgari zaradi kaene odločitve niso mogli prijaviti. Zunanja manifestacija tega sodelovanja bo vsestransko smučarsko prvenstvo, ki se bo vršilo še letos na Poljskem v dneh 17.—19. februarja.

Prvi kongres slovanskih smučarskih zvez v Ljubljani je za nas velika pridobitev. Važno je, da je bila ravno Ljubljana določena za mesto prvega kongresa in da se bodo ravno v Ljubljani, ki je bila že od nekdaj žarišče slovanske vzajemnosti, sestale na prvi posvet vse slovanske države. Za sedaj žal ni mogoče pritegniti Rusije k temu delu gotovo pa je, da ne bo nikakih težav, kakor hitro se politične razmere v Rusiji uredijo.

Hockey na ledu

Villacher Sportverein : Ilirija
V nedeljo bo na sportnem drsalisti Ilirije pod Čekinovic gradom prva letošnja tekma v hockeju na ledu. Nasprotnik Ilirije bo Villacher Sportverein, ki razpolaga trenutno z izbornim moštvo, kateremu je uspelo pred nedavnim časom ukloniti feminizirano moštvo, nim dobro poznanega K.A.C.A. Moštvo Ilirije ima za seboj razmeroma dober trening, je v zelo dobri kondiciji in bo predstavljalo žilavega nasprotnika.

Ker je uredila Ilirija svoje igrišče, povsem odgovarjajoče mednarodnim predpisom, ki zahtevajo krog in krog ograjo, moramo pričakovati zelo zanimivo igrno brez številnega prekinjanja.

Začetek tekme je določen na 10.30.

Izredni občni sbor SSK Celje

V ponedeljek zvečer se je vršil v mali dvorani Celjskega doma izredni občni sbor SSK Celja ob udeležbi nad 100 članov. Občni sbor, ki je bil sklican predvsem zaradi spvejetja novih klubovih pravil, je pod vodstvom predsednika, g. dr. Jakoba Rebernika, potekel v prav živahni, toda vseskočni stvarni in resni debati. Pri volitvi novega odbora je bila predložena samo ena lista, ki je bila sprejeta soglasno. Novi odbor tvorijo vsi dosedajni člani uprave, in s tem dobili največje priznanje. Poleg dosedanjih odbornikov je bilo izvoljenih še 28 članov v glavni in nadzorni odbor ter v razsodišče. Odbor se bo konstituiral na prvi redni seji ter se razdelil v odseke, ki jim bodo načelovali sami resni in priznani sportniki. To daje jamstvo, da bo delo SSK Celja letos vredno slovanskega sporta v Celju. Velik napredek je dosegel klub tudi s tem, da mu je uspelo pridobiti za svoje ideje tudi zastopnika celjskih pedagoških krogov. V častnem številu je v klubu zastopana tudi naša vojska. Občni sbor je izrekel zahvalo v škofjo Loko odhajajočemu dosedanjemu odborniku g. podpolkovniku Šarabeku za njegovo veliko naklonjenost in delovanje v korist kluba. Gg. podpolkovnik Šarabek, dr. Rebernik, Mr. Posavec in dr. Vrečko so izrazili svoje iskreno veselje nad lepo uspehim zborom in slo go med članstvom ter pozivali vse člane kluba k pravemu sportnemu delu, ki smo ga dolžni imenu in prestižu sporta v Celju.

Medklubsko smučarsko tekmo Celjska koča — Store bo priredil Smučarski klub v Celju 2. februarja. 13 km dolga proga ima start ob 14. pri Celjski koči in cilju v Stora. Pravico starta imajo vsi tekmovalci verificirani pri JZSS Prijavino 10 Din je poslati obenem s prijavo do 1. februarja popoldne Smučarskemu klubu v Celju. Naknadne prijave se bodo upoštevale le proti plačilu dvojne prijavnine. Objava proge in zbranje števil pol ure pred startom v Celjski koči. Tekmovanje po pravilniku J. Z. S. S. Najboljši tekmovalce prejme srebrno plaketo in priznanico, naslednja dva pa diplomu in praktična darila. Ocenjevanje se bodo tudi najboljši trije tekmovalci kluba: prvi bo prejel naslov »ključni prvak za 1932-33« in diplomu, ostala dva pa priznanico in praktično darilo. Objave rezultatov in razdelitev daril bo po tekmi v gostilni Adrinek v Stora. Vsem tekmovalcem in ostalim udeležencem je z odlokom prometnega ministarstva dovoljena od 1. do 6. februarja polovična vožnja po železnici v Celje in nazaj.

Službene objave LNP. (Seja p. o. dne 18. januarja 1933) Navzoči so: Stanko, Novak Zupanc, Kovač, Oman, Brumen Petrič Anko. Dovolj se prijateljska tekma ASK Primorje : SK Železničar, Maribor, dne 22. januarja v Ljubljani. Verificirajo se s pravo nastopa dne 28. januarja 1933. za SK Ilirijo Rihter Oskar, za SK Rapid Lešnik Josip, Tomšič Friderik, Roskar Maks, Verzel Fran, s pravom takojšnjega nastopa za SK Korotan v Kranju Engelman Marjan, Engelman Stane, Hiltcher Rudolf, Jakše Anton, Javornik Bogomir, Malec Anton, Malič Milan, Melce Franc, Osojnik Ivan, Potušek Avgust, Rus Hinko, Rutar Edvin, Straus Gustav, Zebre Valentin. — Vzame se na znanje izjava igralca Kervina Franca, da preklicuje svojo prijavo za SK Grafiko ter da ostane še nadalje član SK Ilirije. — Tajnik II.

Smučski odsek SPD Zagorje priredi v nedeljo klubsko smučarsko tekmo in tekmo juniorjev, naraščaja in dece. Start ob 8. jutraj. Prijavitelj se je do sobote pri predsedniku g. Lavoslavju Mrnuhu. Popoldne pa priredi sankarske tekme na progi Sv. Urh — Zagorje. Prijavitelj se je pol ure pred startom. Start je ob 14.30.

Sabljaška sekcija SK Ilirije. Opozarja se članstvo, da se vršijo treninji v začetniškem tečaju v ponedeljek in petek ob 18.30 do 19.30, in sredi od 19. do 20.30; v nadaljevalnem tečaju v ponedeljek in petek od 19.30 do 21.30 ter v sredi od 20.30 do 22. Treninji, ki so strogo obvezni, se pričnejo točno ob zgoraj označenih urah, zaradi česar morajo biti vsi borilci 5 minut pred početkom že prooblečeni.

Motosekcija Perun, Maribor, priredi v nedeljo svoj I. motokijoring v zvezi z izletom s sankami. Dirkalna proga: Maribor — Ruše. Start je točno ob 13.30 pred hotelom »Merano«. Skozi mesto je vožnja propagandna, manifestacijska, zaradi tega skupna. Skozi mesto se sme voziti le do 15 km hitrosti. — Smučarji, sankarji in avtomobilisti s priklopljenimi sankami naj javijo svojo udeležbo pri g. Črepniku O., načelniku sekcije, Meljska cesta 2, in sicer najkasneje do sobote popoldne.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes od 19. naprej obvezen trening za I. skupino v telovadnici na učiteljsku.

SK Grafika. Jutri ob 19.30 zvečer sestanek vsega članstva zaradi občnega zbora. Prinesite opremo s seboj.

Popravek. V reklamnem članku o tekmi Primorje : Železničar v nedeljo 22. t. m. je bilo objavljeno, da so mariborski Železničarji na drugem mestu prvenstvene tabele. To seveda ne drži. Na drugem mestu je ISK Maribor, Železničar pa na petem, kakor smo to ob zaključku sezone tudi pravilno ugotovili.

OBJAVA

Uprava državnih monopolov održa 17. februarja 1933. god. drugo ofertalno licitacijo za nabavku 19.000 kg eksera

Za uslove obratiti se ekonomnom odeljenju EMBR. 762. A. 2100

Radio

Cetrtek, 26. januarja.
LJUBLJANA 12.15: Radio - kvartet. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Cas, radio-kvartet, borza. — 17.30: Valčkova ura salon kvinteta. — 18.30: Italijansčina. — 19: O človeškem staranju. — 19.30: Pogovor s poslušalci. — 20: Prenos opere »Madame Butterfly« iz gledališča. — 22.30: Cas, poročila, plošče

Petek, 27. januarja.
LJUBLJANA 11.15: Solška ura: Svetosavska prslava. — 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Cas, plošče, borza. — 17.30: Ura dunajske glasbe. — 18.30: Ziljska dolina. — 19: Francosčina. — 19.30: Zdravstvena ura. — 20: Prenos svetosavske besede iz Uniona. — 22: Svetosavska prslava iz Dunaja.

BEOGRAD 12: Jugoslovenska glasba. — 16: Popoldanski koncert. — 20: Koncert godalnega kvarteta. — 20.30: Klarinet. — 21: Opera. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Lahka godba. — 20: Prenos iz Beograda. — 22.10: Lahka glasba. — PRAGA 19.05: Prenos programa iz Brna. — BRNO 19.20: Prenos Dvořakove opere »Vrag in Katraz iz gledališča. — VARŠAVA 17: Godba na pihala. — 18: Orkester in solisti. — 20.15: Simfonični koncert. — 23: Plesna glasba. — DUNAJ 11.30: Godalni kvartet. — 15.20: Klavirski koncert. — 17: Koncertna ura. — 17.40: Zborovsko petje. — 20: Prenos koncerta iz Mozartea v Solnogradu. — 21.30: Predvajanje zvočnega papirja. — 22.15: Godba za pleo. — BERLIN 19.30: Mešan program. — 21: Simfonični koncert. — Lahka glasba. — KÖNIGSBERG 20: Orkester in solisti. — 21.45: Chopinove balade. — MCHLACKER 19.30: Lahka glasba. — 21.30: Orgelski koncert. — 22.30: Nočni koncert. — BUDIMPESTA 17: Vojaška godba. — 18.30: Lahka glasba. — 19.45: Prenos z glasbene akademije. — 23: Jazz. — RIM 16: Komorna glasba. — 20.45: Večer lahke glasbe.

Repertoarji

DRAMA
Začetek ob 20.
Cetrtek, 26.: Zaprt.

Petek, 27.: Dopust na Francoskem. Premiera. C.

OPERA
Začetek ob 20.

Cetrtek, 26.: Pri belem Lončiku. A.

Petek, 27.: Zaprt.

Sobota, 28.: Nižav. Debut gđ. Milene Verbičeve. Izven. Znižane cene.

»Dopust na Francoskem« je nova veseligrta, ki se bo uprizorila prvič na slovanskem odru jutri v sobi prof. Šesta. Dejanje komedije se vrši v sobi, kjer je nameščena oficirska brigadna menaža, in sicer nekje v etapi v Franciji. Slika nam vojaško življenje za časa svetovne vojne. Glavno žensko vlogo ima ga Nablocka, poleg nje nastopijo ga. Medvedova ter gg. Levar, Gregorin, Cesar. Drenovec, Železničar in Plut.

Prvi operni nastop gđ. Milene Verbičeve, Absolventka državnega konservatorija v Ljubljani, gđ. Milena Verbičeva, nastopi prvič na našem odru v soboto 28. t. m. v ulogi Marte v D'Albertovi operi »Nižavac.

Gđ. Verbičeva je parkrat nastopila na produkcijah operne šole konservatorija ter je imela pri vsakem nastopu izreden uspeh. Sedaj je nastudirala ulogo Marte, ki je v pevskem in igralskem oziru zelo težka in z njo se predstavi našemu gledališkemu občinstvu.

SENTJAKORSKO GLEDALIŠČE
Začetek ob 20.15

Sobota, 28.: Drzni plavač.

Nedelja, 29.: Drzni plavač.

Trije najboljši šentjakorski komiki (Košak, Lavrič in Moser) bodo sodelovali pri uprizoritvi izvrstne veseligrte »Drzni plavač« v soboto in nedeljo na odru Sentjakobkega gledališča v Mestnem domu. Veseligrta je polna naizabavnih komičnih domislekov, tako, da se bodo posetniki imenito zabavali. Poleg imenovanih sodeluje skoro celotni ansambel. Vstopnice se dobe od petka dalje pri dnevnih blaginji od 10. do 12. in od 15. do 17. v veliki dvorani Mestnega doma Vabljenci!

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.

Cetrtek, 26.: Pri belem Lončiku. B.

Petek, 27. januarja: Zaprt.

»Dobri vojak Svejk«, drugi del, bo naslednja dramska premiera. Svejk je svoj čas dosegel največje število predstav ter je komik g. Daneš z njim postal svojo najbolj popularno figuro. Drugi del je nadaljevanje prvega in se godi v ruskem ujetništvu. Vsebinsko je prav tako zabaven, satištu. Vsebinsko je prav tako zabaven, satištu. Vsebinsko je prav tako zabaven, satištu. Vsebinsko je prav tako zabaven, satištu.

Nov tip srednje šole na Madžarskem

Budimpeštanski listi píšejo, da namerna vlada poenoti štiri nižje razrede nižjih srednjih šol. Roditeljem bo s tem omogočeno, da določijo šole na prehodu iz četrtega v peti razred bodoči poklic svojim otrokom.

Letalo — žrtev vala

V sredo se je primerila v bližini Bizerte huda nesreča, ki je zahtevala štiri človeška življenja. Pri startu nekoga letala s sedmimi potniki se je dvignil na morju visok val. Zatelj je letalo in ga potisnil na vodo s takšno vehemenco, da se je razbil in potopilo. Kljub takojšnji reševalni akciji so mogli rešiti samo tri potnike. Štiri je požrla voda in jih odnesla v hladni grob.

Nabavo KORUZE
za občine (županstva)
Izvršujemo kulantno in solidno. Prosimo p. t. županstva, da se radi ponudbe obrnejo naravnost na nas.
»Veležitar« trgovačko društvo, Zagreb, pošt. pretinac 145. 2028

Drva in premog
pri
IV. SCHUMI
Dolenjska cesta
Telefon št. 2951

SERŽANT DIAVOLO

učil, kako se ne sme živeti, kako se moraš spokoriti, kako se žrtvovati in kako ljubiti.

Naročite skupino romanov iz »Jutrovec« knjižnice, dokler veljajo znižane cene

Vsemogočni je poklical k Sebi našega nad vse ljubljenega, dobrega soproga, papančka, zeta, nečaka in svaka, gospoda

Maksa Žargija
trgovca in posestnika

v sredo 25. t. m. po kratkem, težkem trpljenju, previdenega s sv. zakramenti. Truplo nepozabnega prepeljemo v Kamnik. Pogreb bo v petek, dne 27. t. m., ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče na Žalah, kjer bomo položili truplo v rodniško grobnico k večnemu počitku.

Maje zadržnice se bodo darovale v farni in frančiškanski cerkvi v Kamniku.

V Kamniku, dne 25. januarja 1933.

Mimi Žargl, roj. Weibl, soproga; Zlatko, Maki, Majda, otroci, in vsi ostali sorodniki. 2101

Cene malim oglašom

Zahtev in dopisovanje, vsaka beseda Din 2.— ter enkratna priložnost za štiro ali za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo na računalo, vsaka beseda, ki spada pod rubriko »Kam po kamo«, »Auto-moto«, »Kapitala«, »V najem«, »Pomoči«, »Lokali«, »Stavogradnja«, »Strojari«, »Vrednote«, »Informacije«, »Zdravje«, »Obrt« in »Les« ter pod rubrikama »Trgovski potnik« in »Zasluge«, če se s oglašom nudi zaslužek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod temi rubrikama išče zaslužke ali službe, plača se

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znakih

vsako besedo 50 par Pri vseh oglaših, ki se računajo po Din 1.— za besedo, se računata enkratna priložnostna Din 5.— za štiro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglaševalci plačajo za računalo po 50 par za vsako besedo. Enkratna priložnostna za štiro ali za dajanje naslova pri oglaših, ki se računajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.— Najmanjši znesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.— pri oglaših po 1 Din za besedo po Din 15.— Vse priložnostne za male oglase je plačati pri predstavi naročila, oziroma jih je vplačati v pisni obliki s naročilom.

Potniki

Kdor išče ugodno prenočišče, plača vsako noč po 50 par; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (5)

Potnika

za prodajo specialnega granja sprejemnega prostora plači in proviziji. — Naslov pri podruž. »Jutra« v Celju.

Vajenci ke

Učenca posebnih starost, s primerne dobe, zahtevajo, da ne pod 15 let starosti, kakor sprejme vstopnega izpisa, sprejme in kolonizirane robe. — Ljuba. — 2304-44

Mesto trg, učenke

šolam za pridno in vestno delo. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 2319-44

Službe išče

Vaška beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (2)

Knjigovodstveni strokovnjak

s 25 letno prakso, prevajalca revizije in sredstev knjigovodstva vseh mestov. Naročila pošiljati na oglašni oddelk »Jutra« pod »Doklic«. 2323-1

Sofer

trajen in zaslužek, s vsakega vožnje po 100 par. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra« pod »Sigurno vozac«. 2343-2

Knjigovodinja

500 kjerški namizni. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra« pod »Marjiva 14«. 2348-2

Nesrečna gospa

ki zna kuhati in opravljati vsa gospodinjstva dela, postane usmiljena žena za zaposlitev. — Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Pomoč v sili«. 2350-2

100 Din nagrade

dam tistemu, ki mi prepiše dobro slično pesem. — Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Osta in hitra«. 2356-2

Zobotehnik

zahtevnik, vešč dela v zlatu in kavluku, šče kjerški službo. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 2357-2

Službo dobi

Vaška beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (7)

Soferja-mehanika

vestnega in popolnega vsakega vseh popravil, ne oženjenega, iščem za takojšen nastop. — Pismena ponudba s opisom dosedanjih služb in zahtevki za naslov: »Lesna«, Ljubljana, Bežbovova ulica 6. — 2382-1

Predtiskarico

za tiskanje ročne dela sprejemam. — Biti mora dobra sarkana in vestna pri delu. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 2397-1

Natakarica

ki položi 400 Din kaveje, dobi takoj službo. Naslov pove oglašni oddelk »Jutra«. 2398-1

Korespondentinja

za poročila ali večerine, sprejemam. — Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Stranski zaslužek«. 2398-1

Mehanika

s dobrih spretnosti, izkušenega in zanesljivega, iščem za vsako podjetje. Pismena ponudba s opisom dosedanjega službovanja pod »Sila« služba. — Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra«. 2397-1

Sivilio

ki je dovršila dvostrano obrtno šolo za perilo v Ljubljani, sprejemam. — Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Sila«. 2398-1

Frizerka

dobra izdelateljica, dobi stalno službo. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 2398-1

Mlajšo natakarico

iskamo in sprejemamo, tudi začetnico, v gostinstvu, predavateljica se je osebno na naslov, ki ga pove oglašni oddelk »Jutra«. 2398-1

Negovalko

spesobno in zanesljivo sprejemamo, kakor imamo stalno službo. Ponudbe s sliko in zahtevki plače na področju »Jutra« v Celju pod »Nevigalka«. 2399-1

Mlajše dekle

samo pridno, prijetno in vestno, vsakekoliko kuharice, sprejemam za vsa hišna dela k majhni družini na delovni dan. — Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Doklic«. 2399-1

Restavracijsko kuharico

s znanjem ženske kuhinje in pripravljanja morskih rib, s letnimi spretnostmi, išče hotel »Central«, Opatje, Ponedeljak je priključni tedni aprila. 2399-1

Prodajnik

Oglašni trg, značaja po 1 Din beseda; za štiro pa 5 Din. — Oglašni socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (6)

Norveško riblje olje

načinjeno, sveže, vedno za razpoložljivo, v vsaki količini. — Piscoč, Tyrševa (Dunajska) cesta št. 6. 68-6

Sanke

elegantne, tapacirane, ročne sanke in sanke za lažje vožnje.

VOZOVE

kompletne za par, kakor tudi posamezne dele in vozove.

krampe

železne droge, svež, kladiva (maslo) kakor tudi drugo stavbno orodje ima napredni Stavbna družba »Gredl doma«, Ljubljana, Sredina 13. 2060-6

Ptičnice

po 5 Din, mize in omarice napredni na Aleksandrovi cesti št. 12, dooco. 2346-6

Kupim

Oglašni trg, značaja po 1 Din beseda; za štiro pa 5 Din. — Oglašni socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (7)

Kože vsakovrstne divjačine

po najvišji ceni kupuje Fischer, Zagreb, Gunduličeva 3 i 4. 2177-7

Divan

malo rabljen, kupim. Naslov pove oglašni oddelk »Jutra«. 2398-7

Suknene odpadke

novi, kupuje vsako količino po najvišjih cenah Filip Podbevšek, Ljubljana — poštni predal št. 7. 2379-7

Droben krompir za krmo

kupi hotel »Sion« v Ljubljani. 2383-7

Smučič

dolge oca 2,10, dobro obrabljene kupim. Ponudbe s cenami na oglašni oddelk »Jutra« pod »Sila«. 2399-7

Auto, moto

Vaška beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (10)

Avto Fiat Torino

501, strokovnjak, ekonomski, pripraven za trgovsko poslovanje (potnik) ugodno proda Guštin, Kapetleška 2. 2327-10

Posest

Vaška beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (20)

Na Bledu

predam idealno letošnje parcelo blizu jezera primerno za lokalno (spolno). Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Bled«. 2329-20

Enonadstropna vila

501, dvonadstropna, na predaj za polovico v gotovini in nekaj na brnilih knjižicah. Vprašati v Čermotovi ulici št. 23/1. 2324-30

Hiša z delavnico

napredni, Poljanca (delo) Hiša: Hostenjak, Drevje št. 45. 2166-30

Kupim hišo

s hipoteko Mestne banke Ljubljane, v najbližji periferiji Ljubljane ali v mestu. — ceni do 170.000 Din. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Sila«. 2324-30

Parcelo

blizu Vrtače prodam po 95 Din. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 2370-30

Kapital

Vaška beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (16)

Posojila podeljuje

»Zadruga«, Ljubljana, p. 307. Sprejme povzročila. 76-16

Hranilne knjižice

Zadruga gospodar, banke s višje 20-30.000 Din kupim. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Prilika 22«. 2314-16

40.000 Din posojila

polovico v gotovini, drugo pa v hranilni knjižici, iščem za pol leta pred polni garanciji. Dopisje na oglašni oddelk »Jutra« pod »Sila«. 2305-16

50.000 Din posojila

iščem proti vknjižbi na drugo mesto. Naslov pove oglašni oddelk »Jutra«. 2333-16

1100 ameriških dolarjev

zamenjam, ker nujno rabim denar. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Sila«. 2323-16

Ratno šeto

kupim večje množine. — Zglašiti se je osebno na naslov: Zora, Ljubljana, Gledališka 12. 2355-16

Posojila

na hranilne knjižice in na vrednostne papirje predkrihim vestno in točno. Zglašiti se osebno med 12. in 14. uro na naslov: Zora, Ljubljana, Gledališka ulica št. 12. 2354-16

Hranilne knjižice

Praktične, s višje Din 100.000 kupim. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Prilika«. 2374-16

Hranilne knjižice

kupite ali prodaste najbolje pri M. Jankovi, komunalna družba, Ljubljana, Sežeburgova ulica 6/1 — telefona 3022. Prosim, da se pred nakupom ali prodajo obrnete zaupno na nas. 2323-16

Kdor mi posodi

za 3 mesece 10.000 Din — dobi najj 12.000 Din. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Sila«. 2327-16

Vrednote

Vaška beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (25)

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah CERNE — juvelir Ljubljana, Wolfova ulica 3

Oblacila

Trg. oglašni po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za štiro 5 Din. — Oglašni socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 5 Din. (15)

Smoking

skoro nov, s srajco št. 38 prodam za 800 Din. Naslov pove oglašni oddelk »Jutra«. 2326-9

Les

Vaška beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (15)

Hišne

bukove in smrekove kupujem. Ponudbe na poštni predal 206, Ljubljana. 2326-15

Pohištvo

Vaška beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (12)

Pohištvo

mize, stoli, postelja, velika in manjša orodja, toplotar in petrolejska peka napredni v Rutarjevi ulici št. 44 — pri Vrtači. 2313-13

Vinotoč in delikateso

oddam na račun poštni prodajalci ali natakarici. Naslov pri podruž. »Jutra« v Celju. 2387-19

Dve spalnici

brojevo za 5550 Din in brojevo za 5050 Din ter dve kuhinji po 1050 Din proda Irena Industrija Martinec, Škof. lica. 2328-12

V najem

Vaška beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (17)

Kateri gostilničar

v Ljubljani bi oddal na račun ali v najem boljše gostilno s smoternu zakonskemu paru. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Značko« »Trgovač« pod »Doklic«. 238-17

Lokal

Vaška beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (18)

Opekarno

moderno urejeno, v Savinjski dolini prodam ali oddam v najem. Naslov pri podružnici »Jutra« v Celju. 2324-19

Skladnišče

s mašino kletjo, ščema. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Centrum«. 2329-19

Prostorno skladišče

s prazno in blazno — v vpejano trgovino kuriva, v mestu prodam. Vprašanja na oglašni oddelk »Jutra« pod »Sila«. 2313-19

Trgovino na Jesenicah

s stanovanjem oddam s 1. etajom v najem. Poljanca pri d. ob. Slatinski, Jesenič. de-Pužne, Cankarjeva c. št. 9. 2317-19

Gostilno

takoj oddam v najem. Naslov pove oglašni oddelk »Jutra«. 2383-19

Vinotoč in delikateso

oddam na račun poštni prodajalci ali natakarici. Naslov pri podruž. »Jutra« v Celju. 2387-19

Frizerski salon

za dame in gospode, dohaja upeljan, brez konkurence, v središčni mestu ugodno prodam radi odstopovanja. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 2329-19

Trgovino

s kolonialnim blagom, na prometni točki Ljubljane prodam pred hranilni knjižice katerekoli zaveda. Potrebno oca 50.000 Din. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Prilika«. 2331-19

Stanovanja

Vaška beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 5 Din. (21-a)

Stanovanje

3-3 sob in šče za maj. družina treh oseb — Ivan Borštnar, Ljubljana, poštni predal 151. 2372-21-a

Trisob. stanovanje

4-čl. obdano, s kopalnico, v središčni mestu, v 1. nadst. ali v nekem pritličju, iščem za takoj ali pozneje. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Sila«. 2326-21-a

Stanovanje

4-čl. obdano, s kopalnico, v središčni mestu, v 1. nadst. ali v nekem pritličju, iščem za takoj ali pozneje. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Sila«. 2326-21-a

Stanovanje

Vaška beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (31)

Trisob. stanovanje

s uporabo vrta oddam s 1. februarjem. — Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Sila«. 2326-21-a

Stanovanje

sobe in kuhinje s 1. februarjem oddam na Rimski cesti št. 23/1. 2194-21

Šestsob. stanovanje

v 1. nadstropju, s vsemi priključitvami, takoj ali pozneje odda Kirilščak, Kon. gresni trg št. 2311-31

Stanovanje

obstoječe in 2 sob in kuhinje, sobinno, v podprizemju v takoj odam. Vprašati v Knafjevi ulici št. 13/II. 1711-31

Dvosob. stanovanje

s priključitvami na Kodeljevo v Kijevov ulici 14 oddam s 1. februarjem. Pojaviti se lahko v vsakomur priložju. 1924-21

Pristopite

k Društvu stanovanjskih najemnikov, Vagova ul. št. 3. 373-31

Manzardno stanovanje

sobe in kuhinje oddam 2 osebam — opremljeno ali prazno. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 2329-21

Dvosob. stanovanje

oddam. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 2325-21

Dvosob. stanovanje

oddam, s kopalnico in pisalno oddam s 1. februarjem — Bežigrad. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 2326-21

Sobe išče

Vaška beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 5 Din. (25-a)

Sobo

s parketom in posebnim vzhodom. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Sila«. 2349-25-a

Onpremljeno sobo

s posebnim vzhodom, event. z vso opremo. Šče in gospod. b. b. m. m. v 50. Ški. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Sila«. 2330-25-a

Mnogo odsoten

gospod. šče s 15. februarjem lepo majhno, strogo separirano, opremljeno sobico. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Sila«. 2340-25-a

Iščem sobo

s posebnim vzhodom. Ponudbe s navedbo cene na oglašni oddelk »Jutra« pod »Značko« »Sobe«. 2371-25-a

Separirano sobo

s soprobo kopalnice, v okolici »Evropa« ali »Sila« št. 12. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Sila«. 2376-25-a

Sobo odda

Vaška beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 5 Din. (25)

Za stetje

ali kaj silnega primerne sobe, lepo majhno, strogo separirano, v bližini pošte takoj oddam. Pismena ponudba na oglašni oddelk »Jutra« pod »Sila«. 1911-25

Kabinet